

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

*SPORZĄDZONA NA POTRZEBY ZMIANY STUDIUM
UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY SOKOŁÓW PODLASKI, DLA CZĘŚCI
OBRĘBU GEODEZYJNEGO ŁUBIANKI.*

EGZEMPLARZ PRZYGOTOWANY
W CELU WYŁOŻENIA PROJEKTU STUDIUM
DO PUBLICZNEGO WGLĄDU

OPRACOWANIE
KATARZYNA SZLAFKA, ŁUKASZ MARCINIAK, 2013

Spis treści

1	WSTĘP	5
1.1	ZAWARTOŚĆ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	5
1.2	KRÓTKI OPIS PROJEKTOWANEGO STUDIUM	5
1.3	GŁÓWNE CELE PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	5
1.4	POWIĄZANIE Z INNYMI DOKUMENTAMI	6
1.4.1	<i>Akty prawne uwzględnione w opracowaniu</i>	6
1.4.2	<i>Wybór materiałów merytorycznych wykorzystanych przy przygotowaniu prognozy</i>	7
1.5	METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	7
1.6	PRZEWIDYWANE METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA	7
1.7	INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO	8
2	ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	9
2.1	ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA	9
2.2	OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA STANU ORAZ FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA W GMINIE SOKOŁÓW PODLASKI	9
2.2.1	<i>Położenie</i>	9
2.2.2	<i>POŁOŻENIE FIZYCZNO-GEOGRAFICZNE OBSZARU OBJĘTEGO OPRACOWANIEM</i>	10
2.2.3	<i>Budowa geologiczna</i>	10
2.2.4	<i>Ukształtowanie powierzchni</i>	11
2.2.5	<i>Gleby</i>	11
2.2.6	<i>Surowce mineralne</i>	12
2.2.7	<i>Powietrze</i>	13
2.2.8	<i>Wody powierzchniowe</i>	13
2.2.9	<i>Wody podziemne</i>	14
2.2.10	<i>Walory krajobrazowe</i>	15
2.2.11	<i>Szata roślinna i zwierzęta</i>	16
2.2.12	<i>Klimat</i>	19
2.2.13	<i>Hałas</i>	19
2.2.14	<i>Pola elektromagnetyczne</i>	20
2.2.15	<i>Odpady</i>	21
2.3	CHRONIONE PRAWNIE OBSZARY I OBIEKTY KULTUROWE	21
2.3.1	<i>Stanowiska archeologiczne</i>	21
2.3.2	<i>Obiekty zabytkowe</i>	21
2.4	FORMY OCHRONY PRZYRODY	21
2.4.1	<i>Siedlecko-Węgrowski Obszar Chronionego Krajobrazu</i>	21
2.4.2	<i>Obszar funkcjonalny „Zielone Płuca Polski”</i>	22
2.4.3	<i>Pomniki przyrody</i>	22
2.4.4	<i>Użytki ekologiczne</i>	23
2.4.5	<i>Parki dworskie</i>	24
2.5	POTENCJALNE ZMIANY W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ..	24
2.5.1	<i>Określenie potencjalnych zmian w przypadku braku realizacji ustaleń Studium</i>	24
2.5.1.1	<i>Zmiany wprowadzone projektowanym dokumentem</i>	24
2.5.1.2	<i>Potencjalne zmiany w przypadku nieuchwalenia dokumentu</i>	24
2.5.1.3	<i>Potencjalne zmiany w przypadku braku realizacji ustaleń dokumentu pomimo jego uchwalenia</i>	25
2.5.2	<i>Analiza i ocena potencjalnych zmian w przypadku braku realizacji ustaleń dokumentu</i>	25
3	STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM	26
3.1	WYZNACZENIE OBSZARÓW ODDZIAŁYWANIA	26
3.2	OPIS PROPONOWANEGO ZAGOSPODAROWANIA WYZNACZONYCH OBSZARÓW	27

3.3	PODSUMOWANIE	27
4	ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIEŃNIA 2004R. O OCHRONIE PRZYRODY.....	28
5	CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	29
5.1	CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM I WSPÓLNOTOWYM	29
5.2	CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU KRAJOWYM	30
5.1	ANALIZA I OCENA	33
6	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA POSZCZEGÓLNE WYBRANE ELEMENTY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO Z UWZGLĘDNIENIEM ZALEŻNOŚCI MIĘDZY TYMI ELEMENTAMI ŚRODOWISKA I MIĘDZY ODDZIAŁYWANIAM NA TE ELEMENTY	35
6.1	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO	35
6.2	OBSZARY PODLEGAJĄCE ANALIZIE	36
6.2.1	<i>Różnorodność biologiczna, rośliny i zwierzęta.....</i>	36
6.2.2	<i>Ludzie.....</i>	37
6.2.3	<i>Woda</i>	37
6.2.4	<i>Powietrze.....</i>	38
6.2.5	<i>Powierzchnia ziemi</i>	39
6.2.6	<i>Krajobraz</i>	39
6.2.7	<i>Klimat.....</i>	40
6.2.8	<i>Zasoby naturalne</i>	40
6.2.9	<i>Zabytki</i>	40
6.2.10	<i>Dobra materialne</i>	41
6.3	PODSUMOWANIE I OCENA	41
7	ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.....	43
8	ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU ALBO WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH, W TYM WSKAZANIA NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY.....	45
8.1	ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU ALBO WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH.....	45
9	STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	46
9.1	KRÓTKA CHARAKTERYSTYKA OBSZARÓW OBJĘTYCH ZMIANĄ STUDIUM:	46
9.2	NAJWAŻNIEJSZE INFORMACJE WYNIKAJĄCE Z PROGNOZY	46
9.3	PODSUMOWANIE	47

1 WSTĘP

1.1 ZAWARTOŚĆ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Przygotowywany dokument jest projektem zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla gminy Sokołów Podlaski, dla części obrębu geodezyjnego Łubianki. Na potrzeby projektowanego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sokołów Podlaski sporządzono wymagane ustawą dokumenty, w tym ekofizjografię. Podstawowe opracowanie ekofizjograficzne gminy Sokołów Podlaski rzeczowo i całościowo ujmuje zagadnienia przyrodnicze w granicach administracyjnych gminy.

Przy sporządzaniu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sokołów Podlaski dokumentami powiązаныmi były:

- dotychczas obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sokołów Podlaski. Uchwała Rady Gminy w Sokołowie Podlaskim z dnia 21 kwietnia 1999r.
- Plan rozwoju lokalnego Gminy Sokołów Podlaski na lata 2004-2006.
- Strategia zrównoważonego rozwoju Gminy Sokołów Podlaski do roku 2020.
- Program ochrony środowiska dla Miasta Sokołów Podlaski na lata 2011-2014 z perspektywą na lata 2015-2018.
- Opracowanie ekofizjograficzne dla gminy Sokołów Podlaski, 2013.
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego (Uchwała nr 65/2004 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 7 czerwca 2004 r.).

1.2 KRÓTKI OPIS PROJEKTOWANEGO STUDIUM

- Część I. Uwarunkowania rozwoju przestrzennego gminy Sokołów Podlaski:
 - o Uwarunkowania w formie tekstowej,
 - o Uwarunkowania w formie graficznej na mapie topograficznej;
- Część II. Główne Kierunki Rozwoju Gminy - część tekstowa;
- Część III. Kierunki - rysunek studium na mapie topograficznej w skali 1:25 000;

UWARUNKOWANIA określają uwarunkowania, o których mowa w art. 10 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. KIERUNKI zawierają ustalenia określające kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy, o których mowa w art. 10 ust. 2 ww. ustawy.

1.3 GŁÓWNE CELE PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Studium jest aktem kierownictwa wewnętrznego i składa się z części określającej uwarunkowania, o których mowa w art. 10 ust. 1 oraz z części zawierającej ustalenia określające kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy, o których mowa w art. 10 ust. 2, przedstawione w formie tekstowej i graficznej. Jego zapisy są wiążące przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Przed przystąpieniem do sporządzenia projektu studium dokonano oceny aktualności obowiązującego dokumentu i oceniono, że część zawierająca uwarunkowania wymaga gruntownej rewizji. Poprzedni dokument został sporządzony i uchwalony 14 lat temu przez co wiele z przytoczonych danych straciło na aktualności. Ponadto zmieniła się polityka przestrzenna gminy wobec części obrębu geodezyjnego Łubianki. W związku z tym zdecydowano o przystąpieniu do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania Gminy Sokołów Podlaski, dla części obrębu geodezyjnego Łubianki.

1.4 POWIĄZANIE Z INNYMI DOKUMENTAMI

1.4.1 AKTY PRAWNE UWZGLĘDNIONE W OPRACOWANIU

Przy sporządzaniu prognozy uwzględnione zostały następujące akty prawne aktualne w dniu sporządzenia:

1. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska tj. Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z późniejszymi zmianami;
2. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko, Dz. U. z dnia 7 listopada 2008 r. Nr 199 poz. 1227 z późniejszymi zmianami;
3. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody tj. Dz. U. z 2013 r. nr 627 z późniejszymi zmianami;
4. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym t. j. Dz. U. z 2012 r., poz. 647 ze zmianami;
5. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze t. j. Dz. U. z 2011 r. nr. 163 poz. 981 ze zmianami;
6. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko Dz. U. z 2010 r. Nr 213 poz. 1397 z późniejszymi zmianami;
7. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów, Dz. U. z 2003r., Nr 192, poz. 1883 ze zmianami;
8. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku Dz. U. z 2007 r. Nr 120, poz. 826 z późniejszymi zmianami;
9. Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków tj. Dz. U. z 2006 r. Nr 123 poz. 858 z późniejszymi zmianami;
10. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, tj. Dz. U. z 2013r. Nr 21;
11. Ustawa z dnia 3 lutego 1995r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych, tj. Dz. U. z 2013r., Nr 1205 ze zmianami;
12. Ustawa z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, Dz. U. z 2003r., Nr 162, poz. 1568 ze zmianami;
13. Ustawa z dnia 28 września 1991r. o lasach, tj. Dz. U. z 2011r. Nr 12, poz. 59 ze zmianami;
14. Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 22 maja 2009 r. w sprawie

przyjęcia dokumentu "Polityka ekologiczna Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016" M.P. 2009 nr 34 poz. 501.

Ponadto uwzględnione zostały warunki określone w pismach Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie (pismo nr WOOŚ-I.411.250.2013.DC z dnia 28 sierpnia 2013 r.), oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sokołowie Podlaskim (pismo nr ZNS.4800.2.2013 z dnia 6 sierpnia 2013 r.), w których uzgodniono zakres i stopień szczegółowości niniejszej prognozy.

1.4.2 WYBÓR MATERIAŁÓW MERYTORYCZNYCH WYKORZYSTANYCH PRZY PRZYGOTOWANIU PROGNOZY

- Mapa geomorfologiczna Polski, skala 1:500 000, IGiPZ, Warszawa;
- Mapa geologiczna Polski, skala 1:200 000 Wyd. Geologiczne, Warszawa 1975r.;
- Mapa topograficzna, skala 1:10 000;
- Mapa hydrograficzna, skala 1:50 000;
- Mapa sozologiczna skala 1:50 000;
- Mapy ewidencyjne gruntów z informacją glebowo - rolniczą, skala 1:5 000;
- Opracowanie Ekofizjograficzne dla gminy Sokołów Podlaski (2013),
- Zasoby informacji przestrzennej,
- Centralny rejestr form ochrony przyrody.

1.5 METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

W celu przygotowania prognozy dokonano analizy dostępnych materiałów o stanie środowiska w gminie Sokołów Podlaski. Na podstawie wspomnianej analizy oceniono stan środowiska naturalnego na obszarze objętym zmianą Studium i posługując się analogią określono wpływ projektowanego sposobu zagospodarowania na środowisko. Analiza stanu środowiska oraz prognoza wpływu projektowanego sposobu zagospodarowania została przedstawiona w sposób opisowy.

1.6 PRZEWIDYWANE METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA

Skutki realizacji postanowień zmiany Studium powinny być monitorowane i analizowane cyklicznie co dwa lata z wykorzystaniem materiałów zebranych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Analiza powinna odnosić się w szczególności do jakości elementów przyrodniczych, dotrzymywania standardów jakości środowiska określonych przepisami i poziomów docelowych i długoterminowych oraz zmiany jakości elementów przyrodniczych i przyczyny tych zmian. Wyniki prowadzonego monitoringu powinny być prezentowane cyklicznie w raportach o stanie środowiska i wydawane w formie ogólnodostępnej publikacji. W ramach analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu monitoringiem będą objęte informacje odnośnie: jakości powietrza (badanie należy przeprowadzić raz na 2 lata), jakości wód

śródlądowych powierzchniowych i podziemnych (badanie należy przeprowadzić raz na 2 lata), jakość gleby i ziemi w tym obserwacje stanu i powierzchni biologicznie czynnej (badanie należy przeprowadzić raz na pięć lat), hałasu (badanie należy przeprowadzić raz na 2 lata), promieniowania jonizującego i pól elektromagnetycznych, stan zasobów środowiska, w tym lasów (badanie należy przeprowadzić raz na 5 lat), rodzajów i ilości substancji i energii wprowadzanych do środowiska oraz wytwarzania i gospodarowania odpadami.

1.7 INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Obszar objęty zmianą Studium znajduje się w znacznej odległości od granic państw jak również nie są przewidziane żadne inwestycje, których wpływ wykraczałby poza granice obszaru Polski. Dlatego przyjmuje się, że nie należy się spodziewać jakiegokolwiek transgranicznego oddziaływania na środowisko powstałego w wyniku wdrożenia zapisów Studium w życie.

2 ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

2.1 ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA

Stan zasobów środowiska został omówiony w opracowaniu Ekofizjograficznym dla gminy Sokołów Podlaski (2013). Opracowanie ekofizjograficzne rozpoznaje, charakteryzuje i ocenia stan oraz sposób funkcjonowania środowiska, ocenia zmiany zachodzące w środowisku, wskazuje kierunki, możliwości przekształceń i degradacji środowiska, które może powodować dotychczasowe użytkowanie. Ponadto określa przyrodnicze predyspozycje do kształtowania struktur funkcjonalno-przestrzennych, ocenia przydatność środowiska dla różnych rodzajów użytkowania.

2.2 OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA STANU ORAZ FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA W GMINIE SOKOŁÓW PODLASKI

2.2.1 POŁOŻENIE

Gmina Sokołów Podlaski położona jest we wschodniej części województwa mazowieckiego, w powiecie sokołowskim. Siedziba władz samorządowych jest odrębne od gminy miasto Sokołów Podlaski, które jest również siedzibą władz powiatowych. Analizowany obszar znajduje się w odległości 100 km na północnym-wschodzie od stołecznego miasta Warszawy i około 30 km na zachód od rzeki Bug.

Gmina administracyjnie graniczy:

- od zachodu z powiatem węgrowskim, miastem Węgrów oraz gminami Liw i Miedzna,
- od północy z gminą Kosów Lacki,
- od wschodu z gminą Sabnie i Repki,
- od południa z gminą Bielany.

O korzystnym położeniu gminy decyduje bezpośrednio sąsiedztwo ośrodka powiatowego, oraz stosunkowo niewielka odległość od sąsiednich ośrodków powiatowych: Węgrów (17 km), Siedlce (30 km), Siemiatycze i Ostrów Mazowiecka (50 km).

Atrakcyjność gminy podnosi również układ dróg krajowych o znaczeniu międzynarodowym i wojewódzkich przebiegających przez jej obszar. Należą do nich:

- droga krajowa nr 62 w relacji Wyszków – Drohiczyn,
- droga krajowa nr 63 w relacji Łomża – Siedlce,
- droga wojewódzka nr 627 w relacji Ostrów Mazowiecka – Sokołów Podlaski.

Przez teren gminy przebiega również linia kolejowa o mniejszym znaczeniu.

Gmina Sokołów Podlaski zajmuje powierzchnię 137 km², a w jej granicach zamieszkuje 6 055 osób, według danych GUS z dnia 31 grudnia 2012 roku.

2.2.2 POŁOŻENIE FIZYCZNO-GEOGRAFICZNE OBSZARU OBJETEGO OPRACOWANIEM

Według podziału fizjograficznego J. Kondrackiego gmina Sokołów Podlaski znajduje się w obrębie mezoregionu Wysoczyzny Siedleckiej. Jednostka ta wchodzi w skład makroregionu Niziny Południowopodlaskiej. Sokołów Podlaski zaliczany jest do obszarów o młodoglacjalnej rzeźbie terenu, leży w obrębie Niziny Południowopodlaskiej wchodzącej w skład podprowincji Niziny Środkowopolskiej. Wysoczyzna Siedlecka leży między Równiną Wołomińską na północnym zachodzie, Obniżeniem Węgrowskim na zachodzie, Równiną Łukowską na południu i wschodzie oraz Podlaskim Przełomem Bugu na północy, zajmuje powierzchnię 2502 km². Wysoczyzna powstała na skutek działania lądolodu w okresie zlodowacenia środkowopolskiego stadiału Warty i jego faz recesyjnych. W krajobrazie przeważają moreny: czołowa i denna.

Rzeźba terenu gminy Sokołów Podlaski jest słabo zróżnicowana. Wysokości bezwzględne wahają się od 139 m n.p.m. w dolinie Czerwonki, w zachodniej części gminy, do 188 m n.p.m. na południowym wschodzie.

2.2.3 BUDOWA GEOLOGICZNA

Gmina Sokołów Podlaski znajduje się w obrębie Obniżenia Podlaskiego należącego do Platformy Wschodnioeuropejskiej. Na osadach proterozoicznych zalegają morskie osady ery paleozoicznej i mezozoicznej oraz lądowe utwory trzeciorzędu. Powyżej utworów trzeciorzędowych zalegają osady czwartorzędu, osiągające miąższości około 100 m. Obszar gminy Sokołów Podlaski znajdował się w zasięgu 3 zlodowaceń: podlaskiego, południowopolskiego i środkowopolskiego. W całości znalazł się w zasięgu stadiału Warty najmłodszego zlodowacenia środkowopolskiego. Z tego okresu pochodzi glina zwałowa pokrywająca znaczną część gminy. Na glinie zwałowej zalegają utwory czołowomorenowe, zbudowane z piasków ze żwirami i głazikami. Występują one w formie niewielkich wzgórz i pagórów w rejonie wsi: Budy Kupientyńskie, Kolonia Brzozów, Danusin, Czerwonka, Dolne Pole, Kostki, Kosierady i Węże.

Obszar gminy znajdował się pod wpływem działalności wód fluwioglacjalnych płynących doliną marginalną przed czołem lądolodu stadiału Wkry zlodowacenia środkowopolskiego. W okresie zlodowacenia bałtyckiego gmina znajdowała się w strefie peryglacjalnej, gdzie zachodziła silna denudacja wysoczyzny morenowej powodująca obniżanie wzniesień, łagodzenie stoków, wypełnianie obniżeń. U schyłku zlodowacenia powstały pola piasków i wydmy.

W przypowierzchniowej warstwie gruntów występują utwory plejstoceny (gliny, piaski, żwiry morenowe, piaski wodnolodowcowe i fluwioglacjalne) oraz utwory holoceny (muły, mułki i namuły organiczne). Na przeważającym obszarze gminy znajdują się osady morenowe, do których należą piaski gliniaste i gliny zwałowe, miejscami z przewarstwieniami piasków i żwirów. Znaczne powierzchnie (głównie w zachodniej części gminy) pokrywają wodnolodowcowe piaski, piaski ze żwirem i żwiry. Sandr występujący na wschód od Emilanowa utworzony został z piasków, piasków ze żwirami oraz piasków z przewarstwieniami mułków. W rejonie wsi Kostki, Budy

Kupientyńskie, Czerwonka, Danusin, Kolonia Brzozów, Dolne Pole, Węże Górne, Kosierady, Kolonia Bachorza występują piaski, żwiry oraz lokalne gliny. Są to osady akumulacji czołowo-morenowej: muły, mułki i namułki organiczne¹.

2.2.4 UKSZTAŁTOWANIE POWIERZCHNI

Teren gminy znajduje się w obrębie północno - wschodnich krańców fizycznogeograficznego mezoregionu Wysoczyzny Siedleckiej. Morfologicznie leży w obrębie wysoczyzny polodowcowej. Obszar wznosi się w obrębie gminy od 160 do 190 m n.p.m. ze stałym spadkiem w kierunku północnym. Ogólnie teren ten charakteryzuje się powierzchnią płaską, miejscami falistą o wysokościach względnych około 5 m i spadkach terenu do 5%. Płaską rzeźbę terenu urozmaicają jedynie formy dolinne oraz wzgórza i pagóry moreny czołowej występujące w rejonie wsi: Kostki, Budy Kupientyńskie, Danusin, Kolonia Brzozów, Czerwonka, Dolne Pole, Węże Górne, Kosierady, Kolonia Bachorza. Są to wzniesienia o wysokościach względnych dochodzących do 30 m i nachyleniach stoków od 5 do 10%, miejscami ponad 10%. Pagóry moreny czołowej występujące we wsiach Kostki i Budy Kupientyńskie wchodzą w skład ciągu moren czołowych Kostki - Suchodół. Na przedpolu tego ciągu moren czołowych - na wschód od Emilianowa - zalega duży sandr wysoczynowy. Charakteryzuje się on powierzchnią prawie płaską, nieznacznie nachyloną, o spadku mniejszym niż 5% i niewielkich nachyleniach zboczy.

Powierzchnia gminy poprzecinana jest dolinami niewielkich rzek: Cetyni, Czerwonki, Miedzanki i Buczynki oraz ich dopływów a także dolinkami erozyjno - denudacyjnymi tworzącymi sieci drobniejszych form związanych z dolinami rzek i obniżeń terenu. Na wschód od wsi Wólka Miedzyńska występują doliny wód roztopowych. Są to formy dolinne powstałe w wyniku procesów fluwiogłacialnych. Charakteryzują się wydłużonym kształtem, dość wyrównanym dnem i zboczami o spadku do 5%. Zagłębienia bezodpływowe są formami o kształcie mis i niecek o zróżnicowanej wielkości, głębokości do 2 m i łagodnych zboczach. Największe występują w okolicach wsi Kostki i Budy Kupientyńskie².

2.2.5 GLEBY

Podłoże macierzyste gleb gminy Sokołów Podlaski stanowią utwory lodowcowe i wodnolodowcowe oraz utwory współczesne. Gleby te są nieznacznie zróżnicowane pod względem typologicznym. Przeważają gleby bielcowe i brunatne, wytworzone z piasków gliniastych lekkich lub piasków słabo gliniastych. Na znacznych powierzchniach występują czarne ziemie powstałe z glin lekkich lub piasków gliniastych lekkich. W dolinach i obniżeniach terenu znajdują się czarne ziemie wytworzone z piasków słabo gliniastych i piasków gliniastych lekkich oraz gleby mułowo-torfowe.

¹ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Sokołów Podlaski, 1998.

² Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Sokołów Podlaski, 1998.

Spośród gruntów ornych wyróżnić można dwa przeważające kompleksy rolniczej przydatności gleb: żytni bardzo dobry i pszeniczny dobry. Gleby kompleksu żytniego bardzo dobrego (gleby klasy IIIb) występują we wszystkich wsiach gminy. Większe zwarte kontury gleb kompleksu pszenicznego dobrego występują we wsiach: Bartosz, Nowa Wieś, Podrogów, Przeździatka, Przywózki, Ząbków, Żanecin. We wszystkich wsiach występują gleby należące do kompleksów: żytniego dobrego i żytniego słabego, należące do IV klasy. Gleby kompleksu żytniego bardzo słabego występują w postaci pojedynczych konturów we wsiach: Bartosz, Budy Kupieckie, Karlusín, Łubianki, Nowa Wieś, Podrogów, Kol. Przeździatka, Przywózki, Wólka Miedzyńska, Wyrąb, Ząbków. Natomiast gleby kompleksu zbożowo-pastewnego mocnego, należące do gleb klasy III i IVa znajdują się we wsiach: Bartosz, Budy Kupieckie, Nowa Wieś, Przeździatka, Przywózki, Ząbków, Żanecin. Pojedyncze skupiska gleb kompleksu zbożowo-pastewnego słabego wyróżniono we wsiach: Bartosz, Budy Kupieckie, Karlusín, Przeździatka, Przywózki, Wólka Miedzyńska. Gleby kompleksu pszenicznego bardzo dobrego, należące do klasy gleb I i II, występują na terenie 3 wsi: Nowa Wieś, Przeździatka i Karlusín.

Wśród trwałych użytków zielonych na terenie gminy dominuje kompleks średni (gleby klasy III i IV), którego gleby występują we wszystkich wsiach. Również gleby kompleksu użytków zielonych słabych występują w postaci drobnych konturów prawie we wszystkich wsiach, z wyjątkiem wsi: Kol. Przeździatka, Wesoła, Wólka Miedzyńska, Wyrąb i Żanecin. Kompleks użytków zielonych dobrych występuje we wsiach: Bartosz, Brzozów, Dziegietnia, Kol. Dziegietnia, Emilianów, Justynów, Krasnodęby Kasmy, Krasnodęby Sypytki, Krasnodęby Rafały, Krasów, Nowa Wieś, Podrogów, Podkupieckin, Pogorzeln, Kol. Przeździatka, Skibniew Podawce, Wólka Miedzyńska, Ząbków, Kol. Ząbków, Żanecin. Najsłabsze gleby występują we wsiach: Budy Kupieckie, Chmielew, Czerwonka, Karlusín, Kostki, Skibniew Kurcze, Walerów, Węże, Ząbków³.

2.2.6 SUROWCE MINERALNE

Na obszarze gminy Sokołów Podlaski (według stanu na dzień 31.12.2002) występują przede wszystkim złoża surowców mineralnych (kruszyw) osadzonych w poziomie czwartorzędowym. Należą do nich różnego typu – piaski, żwiry, mułki, ropy, gliny itp. W większości przypadków eksploatacja surowców ma charakter dorywczy.

Gmina Sokołów pod względem zasobności w surowce budowlane należy do ubogich. Przeważającym surowcem budowlanym jest kruszywo drobne w postaci piasków i piasków ze żwirami. W większości są to piaski eoliczne, podrzędnie-lodowcowe. Występują one w postaci form wypukłych, głównie wzgórz morenowych. Są to surowce o łatwej eksploatacji, przeważnie odkrywkowo-zboczowej, rzadziej wgłębnej. Tereny poeksploatacyjne dają się łatwo zrehabilitować dla celów leśnych lub rolniczych. Nie stwierdzono większych nagromadzeń kruszywa grubego.

³ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Sokołów Podlaski, 1998.

Na terenie gminy Sokołów Podlaski znajduje się ogółem 15 wyrobisk, które powstały po eksploatacji kruszywa naturalnego. Wyrobiska poeksploatacyjne są zazwyczaj niewielkich rozmiarów i powinny być rekultywowane. Niektóre z nich są wykorzystywane jako „dzikie” wysypiska odpadów. Jest to szczególnie szkodliwe, gdyż wyrzucane odpady zaśmiecają krajobraz i powodują zanieczyszczenia środowiska⁴.

2.2.7 POWIETRZE

O stanie powietrza (zanieczyszczeniach) decyduje wielkość i przestrzenny rozkład emisji ze wszystkich źródeł. Zanieczyszczenia powietrza mogą wpływać na stan zdrowia ludzi, faunę, florę, środowisko gruntowo - wodne.

Do głównych źródeł zanieczyszczeń na obszarze gminy Sokołów Podlaski należy emisja niska oraz emisja komunikacyjna.

Niska emisja pochodzi głównie z palenisk domowych i małych warsztatów rzemieślniczych, gdyż gmina nie posiada scentralizowanego systemu zaopatrzenia w ciepło. Natomiast emisja komunikacyjna, głównie samochodowa swoje źródło lokalizuje wzdłuż dróg krajowych nr 62 i 63 oraz drogi wojewódzkiej nr 627.

Według przeprowadzonej w 2012 roku przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie Rocznej oceny jakości powietrza w województwie mazowieckim, gmina Sokołów Podlaski zaliczony do strefy mazowieckiej uzyskał klasę A w zakresie poziomu stężenia dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla, benzenu, ołowiu, metali ciężkich (kadmu, niklu, arsenu) oraz ozonu.

Natomiast zawartość w powietrzu pyłów zawieszonych PM10 i PM2,5 oraz benzo(a)pirenu przekroczyło poziom dopuszczalny powiększony o margines tolerancji i uzyskało klasę C. Stężenie ozonu przekroczyło dla strefy mazowieckiej poziom celu długoterminowego (klasa D2), a stężenie pyłu zawieszonego PM2,5 przekroczyło poziom docelowy (klasa C2). Wyniki analiz WIOŚ w Warszawie wskazują, że w województwie mazowieckim przyczyną przekroczeń poziomów zanieczyszczenia pyłami PM10, PM2,5 oraz benzo(a)pirenu jest emisja powierzchniowa związana z emisją zanieczyszczeń z indywidualnych palenisk, a także emisja liniowa związana z komunikacją samochodową.

2.2.8 WODY POWIERZCHNIOWE

Gmina Sokołów Podlaski znajduje się w dorzeczu Bugu. Teren gminy odwadniają rzeki: Cetynia, Czerwonka, Miedzanka i Buczynka.

Cetynia stanowi lewobrzeżny dopływ Bugu, przecinając centralną część gminy. Swoje źródła ma na południowym-wschodzie od Sokołowa Podlaskiego, w rejonie Żanecina i Karlusina. Na terenie gminy przepływa na krótkim odcinku i ma charakter rowu melioracyjnego. Rzeka ta przebiega również przez obszar obrębu geodezyjnego Łubianki. Od źródeł do Okna Cetynia (o numerze JCW PLRW200001726671249)

⁴ Plan rozwoju lokalnego Gminy Sokołów Podlaski na lata 2004-2006.

proceedzi wody IV klasy o słabym stanie ekologicznym wód. Poza granicami gminy jest rzeką nieuregulowaną, tworzącą wiele zakoli.

Rzeka Buczynka również stanowi lewobrzeżny dopływ Bugu. Jej źródła znajdują się w północnej części uroczyska Przeździatka. Na krótkim odcinku rzeka ta stanowi granicę gminy Sokołów Podlaski. Według badań przeprowadzonych w zakresie monitoringu rzek na lata 2010-2012 Buczynka (o numerze JCW PLRW2000232667329) prowadzi wody o umiarkowanym stanie ekologicznym III klasy⁵.

Rzeka Czerwonka jest prawobrzeżnym dopływem Liwca i przepływa przez południowo-zachodnie tereny gminy. Wypływa z miejscowości Rozbity Kamień, gm. Bielany.

Natomiast rzeka Miedzanka również stanowi prawobrzeżny dopływ Liwca. Rzeka ma swoje źródła w miejscowości Nowa Wieś i płynie sztucznym, bardzo głębokim korytem. Na terenie gminy znajduje się jedynie odcinek źródłowy rzeki. Stanowi ona fragment zachodniej granicy gminy.

Na terenie gminy Sokołów Podlaski nie występują większe naturalne zbiorniki wód powierzchniowych stojących. Sporadycznie spotkać można śródbagiennie "oczka wodne" o zmiennym poziomie lustra wody zależnym od pory roku i ilości opadów atmosferycznych oraz wypełnione wodą dna zagłębień bezodpływowych, stanowiących pozostałości po istniejących niegdyś jeziorkach polodowcowych. Antropogenicznymi zbiornikami wód stojących są nieliczne torfianki, zbiorniki powstałe w miejscach eksploatacji kruszywa mineralnego, zbiorniki przeciwpożarowe oraz rowy melioracyjne. Większe "oczka wodne" występują we wsiach: Pogorzel, Ząbków Kolonia i Węże.

2.2.9 WODY PODZIEMNE

Gmina Sokołów Podlaski pod względem hydrogeologicznym leży w obrębie Niecki Mazowieckiej zbudowanej z utworów okresu kredowego, trzeciorzędowego i czwartorzędowego. Główny poziom wodonośny związany jest z piętnem trzeciorzędowym. Utwory trzeciorzędowe zalegają na dużych głębokościach, a wody tej warstwy charakteryzują się zwiększoną zawartością związków żelaza i manganu, w związku z czym mogą być wykorzystane do celów pitnych po uzdatnieniu. Na terenie gminy Sokołów Podlaski nie znajdują się studnie ujmujące wody trzeciorzędowe.

Mieszkańcy gminy zaopatrywani są w wodę z pierwszego poziomu wodonośnego, pochodzącego z piaszczystych utworów czwartorzędowych. Głębokość zalegania pierwszego poziomu wodonośnego na przeważającym obszarze gminy występuje głębiej niż 2 m pod powierzchnią terenu. Najpłycej (0-1 m ppt) poziom ten występuje w dolinach i obniżeniach terenu. Na większości terenu występuje zwierciadło swobodne, które związane jest z poziomem lustra wody w rzekach. Pierwszy poziom wodonośny zasilany jest głównie przez wody opadowe.

⁵ www.wios.warszawa.pl, Mazowiecki Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, Monitoring wód/rzeki.

Na terenie wsi Kolonia Bartosz i Żanecin, pierwszy poziom wodonośny nie jest izolowany. We wsiach: Czerwonka, Grochów Szlachecki, Dolne Pole, Justynów, Krasów, Kosierady Wielkie oraz Krasnodęby Rafały, poziom ten jest średnio izolowany. Natomiast na pozostałym obszarze jest dobrze izolowany. Brak trudno przepuszczalnej warstwy izolującej przyczynia się do zanieczyszczenia chemicznego i bakteriologicznego wód w tym rejonie. Wody głębszych warstw wodonośnych charakteryzują się zwiększonymi wskaźnikami zawartości żelaza i manganu, w związku z czym dla celów pitnych wymagają uzdatnień. Wody te nie budzą zastrzeżeń pod względem bakteriologicznym⁶.

Południowo-zachodnia część obszaru gminy znajduje się na terenie nieudokumentowanego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP nr 215 Subniecka Warszawska. Jest to dwudzielne piętro wodonośne w utworach trzeciorzędowych, gdzie poszczególne piętra wodonośne zachowują odrębność hydrauliczną. Płytsza część występuje w miocenijskich pylastych piaskach i mułkach z węglem brunatnym, ten poziom wodonośny nie jest eksploatowany. Część głębsza, oddzielona mułkami i pyłami występuje na głębokości poniżej 200 m. Są to drobno i średnioziarniste piaski z glaukonitem o miąższości od kilkunastu do kilkudziesięciu metrów. Warstwy wodonośne tego piętra są izolowane od wpływów z powierzchni słabo przepuszczalnymi ilami plioceńskimi o miąższości rzędu 100 m.

Jednak teren objęty zmianą Studium nie znajduje się w rejonie tego GZWP.

2.2.10 WALORY KRAJOBRAZOWE

Dominującym typem krajobrazu w gminie Sokołów Podlaski jest krajobraz rolniczy, w którym podstawowym środowiskiem są pola uprawne. Pomimo prostej struktury i niewielkiej bioróżnorodności tego środowiska, krajobraz rolniczy jest obszarem wyłącznego występowania wielu gatunków roślin i zwierząt. Podstawową funkcją tego krajobrazu jest produkcja rolna, ale jest to także środowisko ważne z przyrodniczego punktu widzenia. Tylko w tym środowisku występują gatunki typowo polne lub charakterystyczne dla pól i łąk krajobrazu rolniczego. Cechą charakterystyczną tego środowiska - nie tylko w gminie Sokołów, ale na dużych obszarach wschodniej Polski - jest silne rozdrobnienie pól oraz duża liczba zadrzewień, pojedynczych drzew lub kęp siedzących na miedzach, dróg dojazdowych do pól i łąk, często ze szpalerami drzew, rozproszona zabudowa wiejska. Cechy to powodują, że krajobraz rolniczy południowego Podlasia jest bardzo zróżnicowany, pozbawiony monotonii wielkoobszarowych pól. Sprzyja to występowaniu wielu gatunków roślin i zwierząt, szczególnie środowisk pól i łąk krajobrazu rolniczego. Wyjątkowo zróżnicowany krajobraz rolniczy występuje przede wszystkim we wschodniej części gminy między

⁶ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Sokołów Podlaski, 1998.

wsiami Budy Kupientyńskie i Podrogów, w części zachodniej między Ząbkowem, Chmielewem a Dąbrową oraz koło wsi Węże⁷.

Struktura przestrzenna lasów i zadrzewień na terenie gminy Sokołów jest - z przyrodniczego punktu widzenia - dosyć korzystna. Duży kompleks leśny położony w północno-wschodniej części gminy, ze względu na rozległość i zróżnicowanie siedliskowe, stwarza bardzo dogodne warunki egzystencji zwierzętom dużym, takim jak ssaki kopytne i ptaki drapieżne. Duże rozdrobnienie lasów i ich równomierne rozmieszczenie na pozostałym obszarze gminy są korzystne dla wielu gatunków zarówno leśnych jak ekotonalnych. Większość kompleksów leśnych jest w większym lub mniejszym stopniu połączonych korytarzami ekologicznymi, takimi jak zadrzewienia, aleje, szpalery drzew, dolinki rzeczne, co ułatwia lokalne migracje zwierząt i roślin leśnych.

Rzeki i ich doliny pełnią w krajobrazie rolę korytarzy ekologicznych, które ułatwiają migrację roślin i zwierząt, szczególnie wodnych i związanych ze środowiskami występującymi w dolinach rzecznych. Zwiększa to bioróżnorodność krajobrazu i umożliwia swobodny przepływ genów w sąsiadujących ze sobą populacjach. Ma to duże znaczenie dla przetrwania wielu gatunków, szczególnie w dobie występowania bardzo wielu barier ekologicznych, niestety coraz bardziej skutecznych, szczególnie dla zwierząt.

Na terenie gminy Sokołów Podlaski dwóm obszarom przypisano rangę regionalną. Są nimi Kompleks leśny Przeździeńka, a także bogaty pod względem florystycznym kompleks leśny położony na południe i zachód od wsi Wyrąb.

Wyznaczono również 8 obszarów o randze lokalnej. Należą do nich: kompleks leśny znajdujący się na południowym zachodzie od wsi Pogorzal (pow. 90 ha); zróżnicowany krajobraz rolniczy między Cetynią, linią kolejową, a wsią Budy Kupientyńskie (pow. 280ha); fragment kompleksu leśnego gminy Miedzna (pow. 50 ha); uroczysko Ząbki z parkiem wiejskim (pow. 130 ha); kompleks lasów między Grochowem a Chmielewem (pow. 110 ha); dolina Czerwonki wraz z terenem znajdującym się w granicach Siedlecko-Wągrowskiego OCHK (pow. 400 ha); kompleks leśny położony na północ od wsi Przywózki (pow. 270 ha); a także kompleks leśny znajdujący się na wschód od wsi Węże Górne (pow. 100 ha).

2.2.11 SZATA ROŚLINNA I ZWIERZĘTA

W podziale Polski na krainy i dzielnice przyrodniczo-leśne, lasy gminy Sokołów Podlaski znajdują się w IV Krainie Mazowiecko-Podlaskiej, w Dzielnicy 5 - Niziny Podlaskiej i Wysoczyzny Siedleckiej.

Ogólna powierzchnia lasów na terenie gminy Sokołów Podlaski w 2011 roku stanowiła 2.612 ha (zgodnie z danymi GUS), co stanowi około 19,1% ogólnej powierzchni

⁷ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Sokołów Podlaski, 1998.

gminy. Znaczna część lasów państwowych, podlegających Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Warszawie, wchodzi w całości w skład Nadleśnictwa Sokółów, przez które jest administrowane i nadzorowane.

Na obszarze gminy Sokółów Podlaski największym kompleksem leśnym jest, znajdujący się w północnej części gminy, uroczysko Przeździatka należące do lasów państwowych, które zajmuje około 1000 ha. Poza tym w tej części gminy znajduje się jeszcze jeden zwarty kompleks leśny, który położony jest na południowym -wschodzie od wsi Pogorzela i zajmuje powierzchnię ok. 100 ha. W części środkowej gminy znajduje się uroczysko Ząbki, które zajmuje około 90 ha. W części zachodniej występują w dużym rozproszeniu spore kompleksy lasów chłopskich, otaczające niewielkie, jednooddziałowe, pojedynczo usytuowane uroczyska lasów państwowych takie jak: Brzozów, Karolew i Węże. W części zachodniej gminy znajduje się także jedno większe uroczysko lasów państwowych - uroczysko Grochów Szlachecki, które zajmuje ok. 120 ha. Drugi co do wielkości kompleks leśny znajduje się w części wschodniej, który z przylegającym uroczyskiem Kupientyn zajmuje około 250 ha. Na południe od w/w znajdują się porozrzucane bardzo małe, bądź małe fragmenty lasów o nieregularnym kształcie. Na pozostałej powierzchni gminy występują rozproszone niewielkie kompleksy lasów prywatnych, wśród których znajdują się małe powierzchnie gruntów aneksowych takie jak: uroczysko Podrogów (6,14 ha), Bachorza (0,76 ha) i Łubianki (5,55 ha).

W granicach gminy Sokółów Podlaski 228 ha lasów uznano za lasy wodochronne, ich zadaniem jest utrzymanie zdolności retencyjnej gleb leśnych. Pozostałe to lasy gospodarcze, których podstawowym celem jest produkcja surowca drzewnego.

W lasach analizowanej gminy występuje kilkanaście typów siedliskowych m.in.: las mieszany świeży, bór mieszany świeży, las mieszany wilgotny, bór świeży, las wilgotny- ols. Zdecydowaną dominantą wśród komponentów drzewostanów jest sosna (50% powierzchni leśnej). W 20% powierzchnię leśną stanowią drzewostany brzożowe. Natomiast drzewostany dębowe i olszowe zajmują po 10% ogólnej powierzchni lasów⁸. W drzewostanach występują również domieszki gatunków tj. dąb czerwony i akacja. W podroście spotyka się: dąb, świerk i jesion, natomiast warstwie podszytu występują: leszczyna, kruszyna, jałowiec, grab, czeremcha, brzoza i trzmielina. Wśród nasadzeń produkcyjnych przeważają: buk, jodła, modrzew, dagleżja, świerk i dąb. Świadczy to o bogactwie gatunkowym tych lasów.

Struktura wiekowa lasów jest korzystna i ma pozytywny wpływ na funkcjonowanie środowisk jako systemów przyrodniczych. Na terenie gminy Sokółów Podlaski przeważają drzewostany IV klasy wieku (61- 80 lat). Duży udział mają też lasy w II i III klasie wieku (21- 40 i 41- 60 lat)⁹.

Użytki zielone występują głównie w dolinkach niewielkich rzek i lokalnych obniżeniach terenu. Udział łąk i pastwisk w ogólnej strukturze gruntów gminy jest

⁸ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Sokółów Podlaski, 1998.

⁹ Plan rozwoju lokalnego Gminy Sokółów Podlaski na lata 2004-2006.

bardzo mały. Duże kompleksy łąk na terenie gminy nie występują. Do najważniejszych roślinnych zbiorowisk naturalnych i półnaturalnych należą niektóre zbiorowiska leśne, np. bory mieszane występujące w uroczysku Przeździatka, w lesie koło wsi Wyrąb oraz między Brzozowem a Ząbkowem. Część z nich zajmują siedliska dąbrów świetlistych. Fragmenty dąbrowy zachowały się w uroczysku Przeździatka. Grądy i lasy łąkowe także występują na znacznych powierzchniach w obniżeniach uroczyska Przeździatka, jak również koło wsi Wyrąb i Brzozów. Częściowo zostały przekształcone z powodu nasadzeń świerka i sosny. Łęgi wiązowo-jesionowe i jesionowo-olszowe zachowały się fragmentarycznie w dolinach strumieni, zwłaszcza nad Czerwonką.

Zbiorowiska zaroślowe występują na niewielkich powierzchniach gminy, w dolinkach rzecznych, obniżeniach terenu, wzdłuż niektórych dróg i na obrzeżach lasów. Najczęściej spotykane są łożowiska i zbiorowiska okrajkowe, m.in. z głogiem prostokieliszkowym. Zbiorowiska wodne nie występują na terenie gminy, gdyż brak jest większych zbiorników wodnych. Zbiorowiska nadwodne i szuwarowe zachowały się wzdłuż rowów melioracyjnych, a także na brzegach rzek i nielicznych oczek wodnych. Są to zbiorowiska trzciny, pałki szerokolistnej, mozgi trzcinowatej, turzyc i sitów. Zbiorowiska murawowe występują na terenie gminy na suchych, piaszczystych siedliskach, np. na obrzeżach borów koło wsi Węże i Budy Kupientyńskie. Reprezentowane są przez gatunki tj. macierzanka piaskowa, zawciąg pospolity, kocanki piaskowe, pięciornik piaskowy, drakiew żółta, chaber nadreński. Ze względu na niewielką powierzchnię łąk, trawiaste zbiorowiska roślinne także zajmują niewielkie powierzchnie. Dominują łąki wilgotne z ostrożeniem łąkowym i rdestem wężownikiem¹⁰.

Faunę gminy Sokołów Podlaski tworzą gatunki leśne, polne, łąkowe i zurbanizowane. Ssaki reprezentowane są przede wszystkim przez: łosia, dziką i sarnę, kunę leśną, lisa, borsuka, łasicę łąską. Dostyc liczna jest także grupa ssaków owadożernych i gryzoni oraz nietoperzy. Z tych ostatnich stwierdzono karlika malutkiego, mroczka późnego, borowca wielkiego i gacka wielkoucha. Z grupy kręgowców najliczniej reprezentowane są ptaki. Na szczególne podkreślenie zasługują rzadkie gatunki zagrożone wyginięciem, do których należy: błotniak łąkowy, krogulec, przepiórka, żuraw, brodziec samotny, trzemielojad, kobuz, turkawka, muchołówka mała oraz srokosz. Szczególnie licznie występują niektóre gatunki leśne w uroczysku Przeździatka, takie jak np. dzięcioł czarny, myszołów zwyczajny, jarzębatka, gil, kruk, dzięciołek, sikora czarnogłowa, pelzacz leśny i inne. W krajobrazie rolniczym dostyc licznie spotykane są: potrzuszcz, ortolan, gawron, skowronek polny i pliszka żółta. Spośród gadów i płazów zarejestrowano dotychczas na terenie gminy jaszczurkę zwinkę, zaskrońca, padalca, jaszczurkę żyworodną i żmiję zygzakowatą, a także kumaka nizinnego, ropuchę szarą i zieloną, rzekotkę drzewną oraz żaby.

¹⁰ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Sokołów Podlaski, 1998.

2.2.12 KLIMAT

Gmina Sokołów Podlaski znajduje się w środkowo-wschodniej części regionu Mazowiecko-Podlaskiego. Charakterystyczne dla tego regionu są wpływy ostrego klimatu kontynentalnego, co wiąże się z dużymi rocznymi amplitudami temperatury powietrza, krótką wiosną, stosunkowo długim i ciepłym latem oraz długą i chłodną zimą.

Średnia roczna temperatura powietrza na obszarze gminy waha się około 7,5°C. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec, w którym średnia temperatura wynosi +20°C, najzimniejszym jest styczeń, którego średnia temperatura sięga -1,7°C. Ujemne są także średnie wieloletnie temperatury listopada oraz marca. Sprawia to, że zima w tej części kraju jest długa i dosyć ostra. W ciągu roku występuje średnio 131 dni z przymrozkami, które pojawiają się również w maju i we wrześniu. Dni mroźnych, z temperaturą maksymalną poniżej 0°C, jest średnio 53. Z kolei dni bardzo mroźnych, gdzie temperatura minimalnej spada poniżej -10°C, jest 33. Okres bez przymrozkowy trwa 160 dni, a okres wegetacyjny 210 dni. Pokrywa śnieżna zalega przez około 110 dni i zanika zazwyczaj na koniec marca.

Średnioroczna wilgotność powietrza wynosi 82%, przy czym średnioroczna wartość zachmurzenia dla tego wynosi 6,5 stopnia pokrycia nieba. Najmniejsze zachmurzenie występuje w miesiącach czerwiec i wrzesień, natomiast największe przypada na okres zimowy. Średnia roczna wielkość opadów atmosferycznych na terenie gminy jest niska i wynosi 560 mm.

Na terenie gminy Sokołów Podlaski przeważają wiatry zachodnie, z tego kierunku napływa 15% wiatrów. Poza tym często pojawiają się wiatry południowo-zachodnie i północno-zachodnie. Najrzadziej notowane są wiatry z kierunku północno-wschodniego. Średnia roczna prędkość wiatru wynosi 3,0 m/sek. Wiatry silne i bardzo silne występują rzadko i pochodzą właśnie z kierunku zachodniego¹¹.

2.2.13 HAŁAS

Hałasem, zgodnie z definicją zawartą w Ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, są dźwięki o częstotliwościach od 16 Hz do 16 000 Hz. Występujący w środowisku naturalnym hałas spowodowany ludzką działalnością można podzielić na hałas komunikacyjny oraz hałas przemysłowy (instalacyjny). Badania monitoringowe hałasu przeprowadzone w 2011 r. na terenie województwa mazowieckiego przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie wykazały, że hałas komunikacyjny w dalszym ciągu jest jednym z największych zagrożeń i uciążliwości. Wszystkie pomiary hałasu drogowego wykazały przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu dla pory dnia i nocy¹².

¹¹ J.w.

¹² Raport o stanie środowiska w województwie mazowieckim w 2011 roku, www.wios.warszawa.pl. Mazowiecki Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska,

Na poziom hałasu komunikacyjnego wpływa natężenie i płynność ruchu, procentowy udział pojazdów ciężarowych w strumieniu pojazdów, prędkość strumienia pojazdów, położenie drogi oraz rodzaj nawierzchni, ukształtowanie terenu, przez który przebiega trasa komunikacyjna, charakter obudowy trasy i rodzaj sąsiadującej z trasą zabudowy. Hałas komunikacyjny ma dominujący wpływ na klimat akustyczny środowiska. Poziomy dźwięków, których źródłem są środki komunikacji drogowej i kolejowej, wynoszą od 75 do 95 dB.

W gminie Sokołów Podlaski głównym źródłem hałasu jest szereg dróg krajowych (nr 62 i 63), droga wojewódzka (nr 627) oraz linia kolejowa przebiegająca przez obszar gminy.

Hałas komunikacyjny na terenie gminy Sokołów Podlaski najbardziej uciążliwy jest dla mieszkańców, których posesje znajdują się bezpośrednio przy drogach. Niekorzystnym zjawiskiem jest rozwój budownictwa mieszkalnego wzdłuż głównych dróg. Z tego powodu nowe budynki mieszkalne powinny być lokalizowane w pewnej odległości od ruchliwych tras komunikacyjnych, zarówno ze względu na ograniczenie wpływu hałasu na mieszkańców, jak i zanieczyszczenia powietrza.

Hałas przemysłowy występuje tylko lokalnie i w warunkach gminy Sokołów Podlaski może być emitowany przez niektóre zakłady rzemieślnicze, naprawcze lub usługowe. Na terenie powiatu sokołowskiego nie występują większe problemy związane z uciążliwościami hałasowymi.

2.2.14 POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

Promieniowanie niejonizujące uważa się obecnie za jedno z poważniejszych zanieczyszczeń środowiska. Powstaje ono w wyniku działania zespołów sieci i urządzeń elektrycznych będących w powszechnym użyciu (kuchenki mikrofalowe, telefony komórkowe, komputery, telewizory, lodówki itp.), urządzeń elektromedycznych do badań diagnostycznych i zabiegów fizykochemicznych, jak również stacji nadawczych, urządzeń energetycznych, telekomunikacyjnych, radiolokacyjnych i radionawigacyjnych. Obejmuje ono pola elektromagnetyczne w zakresie 0-300 GHz.

Emisja promieniowania elektromagnetycznego, ze względu na jego negatywne oddziaływanie, jest poddana restrykcjom określonym w ustawie Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. 2008 nr 25 poz. 150 z późn. zm.). Poziomy pól elektromagnetycznych powinny być zachowane poniżej dopuszczalnych lub co najwyżej na tych poziomach.

Gmina Sokołów Podlaski zasilana jest w energię elektryczną ze stacji transformującej energię elektryczną wysokiego napięcia 110 kV do poziomu średniego napięcia 15 kV, zlokalizowanej na terenie miasta Sokołów Podlaski. Przez teren gminy przebiega jednotorowa linia wysokiego napięcia 110 kV relacji Siedlce- Sokołów Podlaski- Węgrów- Małkinia. Linia jest w dobrym stanie technicznym, jednakże jej przebieg stanowi pewne ograniczenia w możliwościach lokalizacji w jej pobliżu obiektów kubaturowych. Przy lokalizacji w pobliżu 110 kV obiektów i urządzeń

zagrożonych pożarem lub wybuchem należy zachować odległości ochronne zgodnie ze specjalnymi przepisami dotyczącymi budowy tych obiektów i urządzeń¹³.

W centrum Sokołowa Podlaskiego przy ul. Długiej, wykonano w dniu 26.05.2009 r. pomiary monitoringowe pól elektromagnetycznych, które nie wskazały przekroczeń dopuszczalnych poziomów.

2.2.15 ODPADY

Po wejściu w życie Ustawy o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 roku przestały obowiązywać Plany Gospodarki Odpadami. Obecnie prowadzona jest segregacja odpadów, które zbierane są selektywnie w systemie workowym, pojemnikowym i kontenerowym w zabudowie jednorodzinnej oraz wielorodzinnej¹⁴. Odbiorem odpadów objęci są wszyscy mieszkańcy obszaru objętego miejscowym planem. Odpady z terenu Gminy Sokołów Podlaski odbierane są przez Przedsiębiorstwo Usług Inżynieryjno - Komunalnych.

2.3 CHRONIONE PRAWNIE OBSZARY I OBIEKTY KULTUROWE

2.3.1 STANOWISKA ARCHEOLOGICZNE

Wg wojewódzkiej ewidencji zabytków w granicach obszaru zmiany studium zlokalizowane jest stanowisko archeologiczne nr AZP 53-78/5.

2.3.2 OBIEKTY ZABYTKOWE

Na obszarze objętym zmianą studium nie występują obszary i obiekty zabytkowe chronione na podstawie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Na terenie nie ma również żadnej zabudowy, która byłaby wpisana do gminnej ewidencji zabytków.

2.4 FORMY OCHRONY PRZYRODY

2.4.1 SIEDLECKO-WĘGROWSKI OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU

Rozporządzeniem nr 17 Wojewody Mazowieckiego z dnia 15 kwietnia 2005 roku w sprawie Siedlecko-Węgrowski Obszar Chronionego Krajobrazu podtrzymano utworzoną 10 czerwca 1998 roku formę ochrony przyrody. Celem utworzenia Siedlecko-Węgrowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu było zachowanie w możliwie nieskażonej formie pięknych, nie zniszczonych fragmentów województwa i gminy, które mogą służyć m.in. dla celów rekreacyjnych.

Siedlecko-Węgrowski Obszar Chronionego Krajobrazu znajduje się we wschodniej części województwa mazowieckiego. Obejmuje dolinę środkowego Liwca, fragmenty dolin Kostrzynia, Muchawki, Czerwonki, Myrchy i Sosenki oraz tereny przyległe.

¹³ Plan rozwoju lokalnego Gminy Sokołów Podlaski na lata 2004-2006.

¹⁴ Ekofizjografia opracowana na potrzeby zmiany studium

Obejmuje powierzchnię 35.840 ha, z czego na terenie gminy Sokołów znajduje się 2050 ha, co stanowi 5,8% powierzchni całego obszaru oraz 14,9% powierzchni gminy. Swym zasięgiem zajmuje południowo-zachodnią część gminy, w tym dolinę rzeki Czerwonki, niewielkie kompleksy leśne oraz inne grunty położone w granicach wsi Dąbrowa, Karolew, Grochów, Czerwonka, Justynów, Krasów, Dolne Pole, Kosierady Wielkie i Węże.

2.4.2 OBSZAR FUNKcjONALNY „ZIELONE PŁUCA POLSKI”

W roku 1988 województwa położone w północo-wschodniej części kraju podpisały porozumienie na mocy którego utworzono tzw. region funkcjonalny "Zielone Płuca Polski", którego celem było propagowanie idei ekorozwoju tej części kraju. W styczniu 1993 r. północna część byłego województwa siedleckiego (21 gmin o łącznej powierzchni 2.509 km², w tym także gmina Sokołów Podlaski) została włączona w granice "Zielonych Płuc Polski". Obszar ten nie jest terenem chronionym w myśl ustawy o ochronie przyrody z roku 1993, ale jest obszarem na którym - zgodnie z wolą porozumiewających się stron - problemy ochrony przyrody i środowiska powinny być traktowane w sposób priorytetowy.

2.4.3 POMNIKI PRZYRODY

Na terenie gminy Sokołów Podlaski uznano dotychczas 31 pomników przyrody, w tym związane z Powstaniem Styczniowym w 1863 roku - Dąb Powstańców w lesie Przeździatka. Pomniki usytuowane są w lesie oraz w parku wiejskim. Podtrzymane zostały Rozporządzeniem nr 6 Wojewody Mazowieckiego z 2 marca 2009 roku w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu sokołowskiego.

Wykaz zatwierdzonych pomników przyrody w gminie Sokołów Podlaski

Położenie		Obiekt poddany ochronie	Nazwa obiektu		Obwód (cm)	Wysokość (m)
Miejscowość	Lokalizacja		Nazwa gatunkowa polska	Nazwa gatunkowa łacińska		
Grochów Szlachecki	Działka nr ewid. 94/4	drzewo	Lipa drobnolistna (dwupniowa)	Tilia cordata	320+338	18
Kolonia Ząbków	Park wiejski, działka nr ewid. 284/1	drzewo	Lipa drobnolistna	Tilia cordata	235	20
Kolonia Ząbków	Park wiejski, działka nr ewid. 284/1	drzewo	Sosna czarna	Pinus nigra	215	23
Kolonia Ząbków	Park wiejski, działka nr ewid. 284/1	grupa drzew	Sosna wejmutka -2 szt.	Pinus strobus	183; 203	15; 20
Kolonia Ząbków	Park wiejski, działka nr ewid. 284/1	grupa drzew	Żywotnik zachodni -5 szt.	Thuja occidentalis	53-85	8-10
			Jałowiec wirginijski -13 szt	Juniperus virginiana	53-75	10-12
Kolonia Ząbków	Park wiejski, działka nr ewid. 284/1, (północno	drzewo	Dąb szypułkowy	Quercus robur	313	19

	- wschodnia część).					
-	Nadleśnictwo Sokołów, Uroczysko Przeździatka oddz. 191 i	drzewo	Dąb szypułkowy	Quercus robur	415	25
-	Nadleśnictwo Sokołów, oddz. 229 a	drzewo	Lipa drobnolistna	Tilia cordata	270	23
-	Nadleśnictwo Sokołów, Leśnictwo, oddz. 190 i	drzewo	Dąb szypułkowy	Quercus robur	370	31
-	Nadl. Sokołów, oddz.195 a	grupa drzew	Modrzew europejski -5 szt.	Larix europaea	130-230	34-36

2.4.4 UŻYTKI EKOLOGICZNE

Na terenie Gminy Sokołów Podlaski objęto w drodze Rozporządzenia nr 74 Wojewody Mazowieckiego z 8 lipca 2005 ochroną 6 użytków ekologicznych położonych w miejscowości Budy Kupientyńskie. 13 lipca 2007 roku pojawiło się Rozporządzenie nr 35A zmieniające rozporządzenie w sprawie użytków ekologicznych. Wszystkie użytki stanowią własność Skarbu Państwa i celem ochrony są bagna. Największy użytek ma powierzchnię 3,44 ha, natomiast najmniejszy zaledwie 0,24 ha.

LP.	Gmina	Miejscowość	Nadleśnictwo /Leśnictwo	Oddział leśny	Ewidencja gruntów	Forma własności /rodzaj	gruntów Szczególny cel ochrony
1	Sokołów Podlaski	Budy Kupientyńskie	Sokołów / Przeździatka	183f	316	Skarb Państwa	bagno
2	Sokołów Podlaski	Budy Kupientyńskie	Sokołów /Przeździatka	188d	321	Skarb Państwa	bagno
3	Sokołów Podlaski	Budy Kupientyńskie	Sokołów/ Przeździatka	196k	340	Skarb Państwa	bagno
4	Sokołów Podlaski	Budy Kupientyńskie	Sokołów/ Przeździatka	198d	332	Skarb Państwa	bagno
5	Sokołów Podlaski	Budy Kupientyńskie	Sokołów/ Przeździatka	198l	332	Skarb Państwa	bagno
6	Sokołów Podlaski	Budy Kupientyńskie	Sokołów/ Przeździatka	202c	337	Skarb Państwa	bagno

W Studium zapisano iż na obszarze projektowanych użytków ekologicznych należy utrzymać istniejące stosunki wodne, a w miarę możliwości podniesienie poziomu wody w zbiornikach, a także zachowanie występujących zbiorowisk roślinnych. Zakazuje się przy tym zanieczyszczanie wody i zaśmiecanie otaczającego terenu oraz eksploatację torfu (w przypadku zbiorników położonych na gruntach organicznych) lub surowców mineralnych.

2.4.5 PARKI DWORSKIE

Na terenie gminy Sokołów Podlaski zachowały się dwa parki dworskie - park w Bachorzy uznany za zabytkowy oraz park w Ząbkowie, nie wpisany do rejestru zabytków, traktowany jako park wiejski.

Zabytkowy park w Bachorzy

Jest to park krajobrazowy, który zajmuje 3 ha powierzchni, wraz ze stawem o pow. 0,4 ha oraz aleją dojazdową z końca XIX w. Na terenie parku pozostał zachowany dwór piętrowy, murowany z około 1850 r. Drzewostan parkowy tworzą lipy drobnolistne, jesiony wyniosłe, klony zwyczajne, kasztanowce białe i inne gatunki. W domieszce występuje topola biała, dąb szypułkowy, sosna czarna i sosna wejmutka. Wewnątrz parku występują także aleje - grabowa i świerkowa.

Park wiejski w Ząbkowie

Następny park krajobrazowy pochodzi z połowy XIX wieku i ma powierzchnię 1,68 ha. Na terenie parku zachowała się oficyna murowana w stylu eklektycznym z końca XIX w. Park położony jest na gruntach wsi Kolonia Ząbków, przy drodze Sokołów Podlaski -Ząbków. Drzewostan tworzą: lipy, dęby, klony, sosna wejmutka, sosna czarna, brzozy i inne.

2.5 POTENCJALNE ZMIANY W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

2.5.1 OKREŚLENIE POTENCJALNYCH ZMIAN W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ STUDIUM

2.5.1.1 Zmiany wprowadzone projektowanym dokumentem

Opracowywany dokument jest zmianą obecnie obowiązującego Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania gminy Sokołów Podlaski, dla obrębu geodezyjnego Łubianki. Przygotowywana zmiana ma na celu uzupełnienie i zaktualizowanie danych stanowiących podstawę do Uwarunkowań, wprowadzenie ograniczeń wynikających z obowiązujących aktów prawnych, ustanowionych form ochrony przyrody oraz przeciwdziałanie znanym zagrożeniom.

Obszar podlegający zmianie kierunków w Studium zajmuje powierzchnię 21 ha i znajduje się w obrębie geodezyjnym Łubianki, na granicy z miastem Sokołów Podlaski. Dla tego terenu zapisano w projekcie zmiany Studium utworzenie strefy zwartej zabudowy mieszkaniowej, usługowej, w tym obiektów handlowych o powierzchni do 2000 m².

2.5.1.2 Potencjalne zmiany w przypadku nieuchwalenia dokumentu

W przypadku nieuchwalenia dokumentu obowiązywać będzie ciągle „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sokołów Podlaski” przyjęte Uchwałą Nr VII/52/99 Rady Gminy Sokołów Podlaski z dnia 21 kwietnia 1999 r. Zgodnie z nim analizowana część gminy pozostanie terenem stanowiącym część strefy zróżnicowanego krajobrazu rolniczego. Brak zapisu w Studium o przeznaczeniu tego terenu pod zabudowę uniemożliwi opracowanie dla niego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Ponieważ istnieje

zagrożenie, iż pozwolenia na budowę dla tego terenu będą mimo wszystko wydawane na podstawie decyzji o warunkach zabudowy, brak miejscowego planu nie pozwoli na zachowanie zasad ładu przestrzennego oraz zrównoważonego rozwoju danego terenu.

2.5.1.3 Potencjalne zmiany w przypadku braku realizacji ustaleń dokumentu pomimo jego uchwalenia

Brak realizacji ustaleń polegać będzie na niezabudowywaniu wyznaczonych terenów. Teren ten pozostanie w niezmiennym stanie.

W przypadku braku realizacji ustaleń Studium nie zostaną na tym terenie usytuowane inwestycje o znaczeniu krajowym, ponadlokalnym i lokalnym. Są to inwestycje mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Brak realizacji przedsięwzięć nie spowoduje obniżenia jakości środowiska. Brak realizacji obwodnicy miasta Sokołów Podlaski nie wpłynie negatywnie na środowisko, ale jej utworzenie odciąży i uspokoi ruch przez miasto.

2.5.2 ANALIZA I OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ DOKUMENTU

Jak wynika z powyższego, są dwie sytuacje, w jakich może wystąpić brak realizacji ustaleń dokumentu – brak uchwalenia lub brak realizacji wprowadzanych do zmiany Studium ustaleń.

Pierwszy przypadek – brak uchwalenia dokumentu uniemożliwi wprowadzenia ładu przestrzennego na danym terenie oraz zracjonalizowania jego zagospodarowania. Nie będzie możliwe opracowanie miejscowego planu dla tego terenu z przeznaczeniem pod zwartą zabudowę mieszkaniową, usługową, w tym obiekty handlowe o powierzchni powyżej 2000 m² oraz obiekty produkcyjne, składy i magazyny. Teren pozostanie ze wskazaniem wykorzystania go na cele rolnicze nie ulegając zmianie. Jednak w związku z bezpośrednim sąsiedztwem miasta, istnieje zagrożenie chaotycznego zabudowania tego obszaru w drodze wydawanych decyzji o warunkach zabudowy.

W drugim przypadku – przy braku realizacji ustaleń dokumentu pomimo jego uchwalenia – część z ustaleń dokumentu będzie skutkowałą zawsze. W przypadku braku inwestorów, którzy byliby chętni do zabudowy wyznaczonych w Studium terenów budowlanych nie spowoduje to pogorszenia warunków przyrodniczych i środowiskowych.

3 STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

3.1 WYZNACZENIE OBSZARÓW ODDZIAŁYWANIA

Załącznik graficzny, wykonany w skali 1:100 000 obejmuje całość opracowania.

Obiekty i obszary objęte znaczącym oddziaływaniem określono zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. z 2010 r. Nr 213, poz. 1397 ze zm.). Rozporządzenie dzieli instalacje na dwie kategorie: rodzaje przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz rodzaje przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Ponieważ projektowanym dokumentem jest Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania gminy nie jest możliwe przewidzenie wszystkich inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko, które mogą wystąpić w granicach gminy. Jednak przy ogólnym założeniu, wprowadzenia na terenie 21 ha strefy zwartej zabudowy mieszkaniowej, usługowej, w tym obiektów handlowych o powierzchni do 2000 m². Spośród przedsięwzięć mogących potencjalnie oddziaływać na środowisko zgodnie z art. 3 ust. 1 nie można wykluczyć:

2. pkt 53 - zabudowa mieszkaniowa wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą nieobjęta ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego albo miejscowego planu odbudowy, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż 2 ha.

3. pkt 54 - centra handlowe wraz z towarzyszącą im infrastrukturą o powierzchni użytkowej nie mniejszej niż 2 ha.

4. pkt 55 - zabudowa usługowa inna niż wymieniona w pkt 54, w szczególności szpitale, placówki edukacyjne, kina, teatry, obiekty sportowe, wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą nieobjęta ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego albo miejscowego planu odbudowy, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż 2 ha.

Przy czym przez powierzchnię zabudowy rozumie się powierzchnię terenu zajęta przez obiekty budowlane oraz pozostałą powierzchnię przeznaczoną do przekształcenia w wyniku realizacji przedsięwzięcia.

Analizowany fragment obejmujący 21 ha obrębu geodezyjnego Łubianki znajduje się w północno-wschodniej części gminy Sokołów Podlaski. Od południa graniczy bezpośrednio z miastem Sokołów Podlaski. Zachodnią granicę terenu stanowi rzeka Cetynia, do której wpada przepływający przez ten teren rów. Po wschodniej stronie przebiega droga krajowa nr 63 w relacji Siedlce- Sokołów Podlaski – Łomża. Od północy i południa teren ograniczają drogi gruntowe o szerokości 4 m. Teren ten jest wykorzystywany rolniczo. Dominują grunty orne, ale w pasie przebiegającego rowu oraz rzeki Cetyni występują łąki i pastwiska, zajmujące łącznie około 40% terenu. Dominują gleby klasy IV, ale miejscowo występują również gleby IIIb i V klasy.

3.2 OPIS PROPONOWANEGO ZAGOSPODAROWANIA WYZNACZONYCH OBSZARÓW

Zgodnie z projektem zmiany Studium wprowadza się na terenie obszaru geodezyjnego Łubianki strefę zwartej zabudowy mieszkaniowej (wolnostojącej, bliźniaczej lub szeregowej), usługowej, w tym obiektów handlowych o powierzchni do 2000 m².

Na danym terenie proponuje się rozwój funkcji usługowych. Dopuszczona została budowa obiektów usługowych związanych z obsługą ruchu, obiektów handlowych, również o powierzchni do 2000 m², bazy transportowej i placów parkingowych. Zastrzeżono iż sytuowanie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej na tym terenie jest możliwe jedynie przy zagwarantowaniu, że nie zostaną przekroczone wyznaczone przepisami prawa poziomy hałasu.

3.3 PODSUMOWANIE

Projektowanie zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania gminy Sokołów Podlaski jest bardzo wczesnym etapem procesu inwestycyjnego. W projekcie muszą znaleźć się strategiczne cele gminy odnośnie jej polityki przestrzennej. Zdecydowana większość inwestycji prowadzona będzie na gruntach rolnych.

Zgodnie z rozporządzeniem z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko na obszarze zaplanowano sytuowanie przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Projektowane tereny zabudowy mieszkaniowej, usługowej i przemysłowej przekraczają dopuszczalne w rozporządzeniu powierzchnie zabudowy.

4 ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004R. O OCHRONIE PRZYRODY.

Na terenie gminy Sokołów Podlaski znajduje się Siedlecko-Węgrowski Obszar Chronionego Krajobrazu. Jednak zlokalizowany jest on w południowo-zachodniej części gminy, w znacznej odległości od obszaru objętego zmianą założeń Studium znajdującego się w północno-wschodniej części gminy. Dlatego przyjmuje się, że wpływ przyjętych założeń będzie znikomy.

Na analizowanym terenie nie znajdują się żadne formy prawnej ochrony przyrody.

Jedynie po stronie północno zachodniej znajduje się w niewielkiej odległości teren o randze lokalnej, który stanowi zróżnicowany krajobraz rolniczy położony między doliną Cetyni, linią kolejową, zabudową wsi Budy Kupientyńskie a granicą gminy, zajmujący około 280 ha, z licznymi zadrzewieniami, zakrzewieniami i niewielkimi kompleksami łąk i pastwisk.

Jednak brak dla tego terenu planu ochrony, a tym samym nie wskazano ograniczeń, zakazów i nakazów jakie powinny być wprowadzone do przygotowywanych opracowań.

5 CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

5.1 CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM I WSPÓLNOTOWYM

Na terenie gminy Sokołów Podlaski występują obszarowe formy ochrony przyrody w postaci obszarów chronionego krajobrazu, użytków ekologicznych oraz pomników przyrody.

Dla gminy Sokołów Podlaski nie wykazano oddziaływania transgranicznego, zatem umowami międzynarodowymi, które należy wsiąść pod uwagę przy sporządzaniu planu to:

- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu sporządzona w Nowym Jorku dnia 9 maja 1992 roku – w której Polska zobowiązuje się do podjęcia działań zmierzających do ograniczenia emisji antropogenicznych gazów cieplarnianych;
- Protokół z Kioto w sprawie zmian klimatu z dnia 11 grudnia 1997 roku, w którym Polska zobowiązuje się podjąć działania zmierzające do ograniczenia i redukcji emisji gazów cieplarnianych, obejmujące w szczególności: energie (spalanie paliw, emisje lotne z paliw), procesy przemysłowe, zużycie rozpuszczalników i innych produktów, rolnictwo, odpady;
- Konwencja o różnorodności biologicznej sporządzona w Rio de Janeiro dnia 5 czerwca 1992 roku;
- Konwencja Berneńska o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz siedlisk przyrodniczych z 1979 roku (ratyfikowana przez Polskę w 1982 roku);
- Obszar prawa Unii Europejskiej w zakresie ochrony środowiska dotyczy około 79 dyrektyw. Działania Wspólnoty w zakresie ochrony środowiska dotyczą zapobiegania, likwidacji szkód, w szczególności u źródła, pokrywania kosztów przez sprawce. Najważniejsze dyrektywy UE to:
- Dyrektywa Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 roku w sprawie ochrony dzikich ptaków;
- Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony naturalnych siedlisk oraz dzikiej fauny i flory;
- Dyrektywa Rady 96/62/WE z dnia 27 września 1997 roku w sprawie oceny i zarządzania jakością otaczającego powietrza;
- Z zakresu ochrony wód obowiązuje wiele dyrektyw z których najważniejsza to Dyrektywa Rady 76/464/WEG z dnia 4 maja 1976 roku w sprawie zanieczyszczenia spowodowanego przez niektóre substancje niebezpieczne odprowadzane do środowiska wodnego Wspólnoty;
- Ogólne zasady systemu gospodarowania odpadami zostały ujęte w Dyrektywie Rady 75/442/EWG w sprawie odpadów zmienionej Dyrektywa Rady

91/156/EWG;

- Dyrektywy 96/61/WE z dnia 24 września 1996 roku w sprawie zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i kontroli, zwana popularnie IPCC;
- Dyrektywa Rady 2000/14/WE z dnia 8 maja 2000 roku w sprawie emisji hałasu.

5.2 CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU KRAJOWYM

Cele ochrony środowiska na szczeblu krajowym są ściśle powiązane z celami unijnymi i mają swoje odzwierciedlenie w polskim prawodawstwie, a także w przyjętych planach i programach w szczególności:

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska tj. Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z późniejszymi zmianami;
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody tj. Dz. U. z 2013 r. nr 627 z późniejszymi zmianami;
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, tj. Dz. U. z 2013r. Nr 21 z późniejszymi zmianami;
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych, tj. Dz. U. z 2004r., Nr 121, poz. 1266 z późniejszymi zmianami;
- Ustawa z dnia 18 lipca 2001 roku Prawo wodne (Dz. U. z 2012 Nr 145 z późniejszymi zmianami);
- Ustawa z dnia 28 września 1991r. o lasach, tj. Dz. U. z 2011r. Nr 12, poz. 59 z późniejszymi zmianami;
- Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2009 – 2012 z perspektywa do roku 2016;
- Polityka Leśna Państwa;
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Mazowieckiego Nr 65/2004 z dnia 7 czerwca 2004 r.
- Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2020 przyjęta uchwałą Sejmiku Województwa Mazowieckiego Nr 78/06 z dnia 29 maja 2006r.
- Wojewódzki Plan gospodarki odpadami dla Mazowsza na lata 2012-2017 z uwzględnieniem lat 2018-2023 przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Mazowieckiego nr 211/12 z dnia 22 października 2012r.
- Wojewódzki Program Opieki nad Zabytkami na lata 2012 – 2015; 2013r.
- Program Ochrony Środowiska Województwa Mazowieckiego na lata 2011 - 2014 z perspektywa do roku 2018 przyjęty uchwałą Nr 104/12 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 13 kwietnia 2012r.
- Program Ochrony Środowiska dla miasta Sokołów Podlaski na lata 2011 – 2014 z perspektywa na lata 2015-2018.
- Strategia Zrównoważonego Rozwoju Gminy Sokołów Podlaski do roku 2020 przyjęta uchwałą Nr 44/XI/2007 Rady Gminy Sokołów Podlaski z dnia 29 sierpnia 2007 r.
- Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Sokołów Podlaski na lata 2004-2006.
- Plan Gospodarki Odpadami dla Miasta Sokołów Podlaski na lata 2009-2012 z perspektywą na lata 2013-2018, 2009.

Cele ochrony środowiska można podzielić na trzy zasadnicze grupy działań:

- działania zapobiegawcze;
- działania naprawcze,

- działania odszkodowawcze i kompensacyjne.

Na terenie gminy Sokołów Podlaski wyznaczono obszary ochrony:

- A. Siedlecko-Węgrowski Obszar Chronionego Krajobrazu. Ochrona przedmiotowego obszaru została ustanowiona na mocy Rozporządzenia nr 17 Wojewody Mazowieckiego z dnia 15 kwietnia 2005 roku w sprawie Siedlecko-Węgrowski Obszar Chronionego Krajobrazu. Zgodnie z powyższym rozporządzeniem, przedmiotowy obszar został powołany w celu ochrony wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowych ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełnienia funkcji korytarzy ekologicznych.

Zgodnie z w/w rozporządzeniem w Obszarze zakazuje się:

- zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227, z późn. zm.);
- likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;
- lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej;

Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, nie dotyczy przedsięwzięć służących obsłudze ruchu komunikacyjnego, turystyce oraz przedsięwzięć bezpośrednio związanych z rolnictwem i przemysłem spożywczym.

Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, nie dotyczy wydobywania piasku i żwiru na powierzchni nieprzekraczającej 2ha przy przewidywanym rocznym wydobyciu nieprzekraczającym 20 000m³, a działalność będzie prowadzona bez użycia materiałów

wybuchowych - zgodnie z ustawą z dnia z 4 lutego 1994r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. Nr 27, poz. 96 z późn. zm.2/).

Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 8, nie dotyczy obowiązujących w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

B. Na terenie gminy znajdują się prawnie usankcjonowane pomniki przyrody.

Na terenie gminy Sokołów Podlaski uznano dotychczas 31 pomników przyrody, w tym związany z Powstaniem Styczniowym w 1863 roku - Dąb Powstańców w lesie Przeździatka. Pomniki usytuowane są w lesie oraz w parku wiejskim. Podtrzymane zostały Rozporządzeniem nr 6 Wojewody Mazowieckiego z 2 marca 2009 roku w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu sokołowskiego.

Wykaz zatwierdzonych pomników przyrody w gminie Sokołów Podlaski:

- Lipa drobnolistna o obwodzie 320+338 cm, wysokości 18 m, zlokalizowana na działce ewidencyjnej nr 94/4 w Grochowie Szlacheckim,
- Lipa drobnolistna o obwodzie 235 cm, wysokości 20 m, zlokalizowana na działce ewidencyjnej nr 284/1 na terenie Parku wiejskiego w Kolonii Ząbków,
- Sosna czarna o obwodzie 215 cm, wysokości 23 m, zlokalizowana na działce ewidencyjnej nr 284/1 na terenie Parku wiejskiego w Kolonii Ząbków,
- Sosna wejmutka, 2 drzewa o obwodzie 183 i 203 cm, wysokości 15 i 20 m, zlokalizowana na działce ewidencyjnej nr 284/1 na terenie Parku wiejskiego w Kolonii Ząbków,
- Żywołik zachodni, grupa 5 drzew o obwodzie 53-85 cm, wysokości 8-10 m, zlokalizowana na działce ewidencyjnej nr 284/1 na terenie Parku wiejskiego w Kolonii Ząbków,
- Jałowiec wirginijski, grupa 13 drzew o obwodzie 53-75 cm, wysokości 10-12 m, zlokalizowana na działce ewidencyjnej nr 284/1 na terenie Parku wiejskiego w Kolonii Ząbków,
- Dąb szypułkowy o obwodzie 313 cm, wysokości 19 m, zlokalizowana na działce ewidencyjnej nr 284/1 na terenie Parku wiejskiego w Kolonii Ząbków,
- Dąb szypułkowy o obwodzie 415 cm, wysokości 25 m, zlokalizowana na terenie Nadleśnictwa Sokołów, w Uroczysku Przeździatka, oddz. 191i,
- Lipa drobnolistna o obwodzie 270 cm, wysokości 23 m, zlokalizowana na terenie Nadleśnictwa Sokołów, oddz. 229a,
- Dąb szypułkowy o obwodzie 370 cm, wysokości 31 m, zlokalizowana na terenie Nadleśnictwa Sokołów, Leśnictwo, oddz. 190i,
- Modrzew europejski, grupa 5 drzew o obwodzie 130-230 cm, wysokości 34-36 m, zlokalizowana na terenie Nadleśnictwa Sokołów, oddz. 195a.

Warunki ochrony pomników przyrody oraz zasady realizacji przedsięwzięć w bezpośrednim ich sąsiedztwie zgodnie z przepisami odrębnymi. Zgodnie z w/w rozporządzeniem szczególnym celem ochrony pomników jest zachowanie wartości przyrodniczych, krajobrazowych, naukowych, kulturowych i historycznych poprzez ich ochronę w granicach lokalizacji. Ochrona drzew w granicach lokalizacji obejmuje zasięg korony i systemu korzeniowego nie mniejszy niż w promieniu 15 metrów od zewnętrznej krawędzi pnia drzewa. W szczególności, w celu ochrony w/w pomników przyrody w dokumentach planistycznych należy uwzględnić następujące zakazy:

- 1) niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru;
- 2) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub na-prawą urządzeń wodnych;
- 3) uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby;
- 4) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- 5) likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno - błotnych;
- 6) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych;
- 7) zmiany sposobu użytkowania ziemi;
- 8) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- 9) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 10) umieszczania tablic reklamowych.

C. Użytki ekologiczne

Na terenie Gminy Sokołów Podlaski objęto w drodze Rozporządzenia nr 74 Wojewody Mazowieckiego z 8 lipca 2005 ochroną 6 użytków ekologicznych położonych w miejscowości Budy Kupientyńskie. 13 lipca 2007 roku pojawiło się Rozporządzenie nr 35A zmieniające rozporządzenie w sprawie użytków ekologicznych. Wszystkie użytki stanowią własność Skarbu Państwa i celem ochrony są bagna. Największy użytek ma powierzchnię 3,44 ha, natomiast najmniejszy zaledwie 0,24 ha.

W Studium zapisano iż na obszarze projektowanych użytków ekologicznych należy utrzymać istniejące stosunki wodne, a w miarę możliwości podniesienie poziomu wody w zbiornikach, a także zachowanie występujących zbiorowisk roślinnych. Zakazuje się przy tym zanieczyszczanie wody i zaśmiecanie otaczającego terenu oraz eksploatację torfu (w przypadku zbiorników położonych na gruntach organicznych) lub surowców mineralnych.

5.1 ANALIZA I OCENA

Na terenie gminy Sokołów Podlaski objętym zmianą Studium nie zlokalizowano żadnej formy prawnej ochrony przyrody. Zatem przyjęte ustalenia zmieniające Studium nie naruszają stanu i nie wpłyną na jakość występujących na terenie gminy chronionych elementów przyrody.

Założono, że cele ochrony międzynarodowej zostały zaimplementowane w przepisach ustawy o ochronie przyrody.

Z punktu widzenia wprowadzonych zmian istotne są następujące cele:

- 1) utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów;
- 2) zachowanie różnorodności biologicznej;
- 3) zapewnienie ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów, wraz z ich

siedliskami, przez ich utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony;

4) ochrona walorów krajobrazowych, zieleni we wsi oraz zadrzewień.

Nie przewiduje się działań naprawczych oraz odszkodowawczych i kompensacyjnych, ponieważ obszar nie obejmuje terenów wymagających przeprowadzanie działań naprawczych. Nie obejmuje również działań, które wymagałyby odszkodowania lub kompensacji.

6 PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA POSZCZEGÓLNE WYBRANE ELEMENTY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO Z UWZGLĘDNIENIEM ZALEŻNOŚCI MIĘDZY TYMI ELEMENTAMI ŚRODOWISKA I MIĘDZY ODDZIAŁYWANIAMI NA TE ELEMENTY.

6.1 PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

Przewidywane oddziaływanie na poszczególne wybrane elementy środowiska przyrodniczego zostało opisane poniżej. Poddano analizie wpływ projektowanych funkcji na:

- różnorodność biologiczną,
- ludzi,
- zwierzęta,
- rośliny,
- wodę,
- powietrze,
- powierzchnię ziemi,
- krajobraz,
- klimat,
- zasoby naturalne,
- dobra materialne.

Oddziaływanie na środowisko może być bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnio i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz negatywne i pozytywne.

W celu finalnego, tabelarycznego przedstawienia oddziaływania zostały określone możliwe stopnie oddziaływania na środowisko:

„+” - pozytywne -oddziaływanie na elementy środowiska oraz pozwalające na wzrost rozpatrywanego elementu środowiska przyrodniczego;

„o” - neutralne - bez widocznego lub znaczącego oddziaływania, a rozpatrywany element środowiska przyrodniczego;

„-” - nieznacznie negatywne - oddziaływanie na elementy środowiska oraz mogące spowodować negatywne skutki dla rozpatrywanego elementu środowiska przyrodniczego w dłuższym okresie czasu jednak będą to czynniki jednostkowe lub o niewielkim zasięgu, nie powodujące przekroczenia standardów jakościowych środowiska;

„--” - negatywne - oddziaływanie na elementy środowiska oraz mogące spowodować negatywne skutki dla rozpatrywanego elementu środowiska przyrodniczego, oraz które mogą doprowadzić do przekroczenia standardów jakościowych środowiska.

Na obszarze objętym dokumentem planuje się inwestycje mogące znacząco oddziaływać na środowisko.

6.2 OBSZARY PODLEGAJĄCE ANALIZIE

Przygotowywanej zmiany Studium jest teren obejmujący 21 ha obręb geodezyjnego Łubianki, który znajduje się w północno-wschodniej części gminy Sokołów Podlaski. Od południa graniczy bezpośrednio z miastem Sokołów Podlaski, a zachodnią granicę terenu stanowi rzeka Cetynia, do której wpada przepływający przez ten teren rów. Po wschodniej stronie przebiega droga krajowa nr 63 w relacji Siedlce-Sokołów Podlaski - Łomża. W zmianie Studium zaplanowano dla tego terenu utworzenie strefy zwartej zabudowy mieszkaniowej, usługowej, w tym obiektów handlowych o powierzchni do 2000 m².

Zatem ze względu na zapis i przeznaczenie tego terenu spośród przedsięwzięć mogących potencjalnie oddziaływać na środowisko zgodnie z art. 3 ust. 1 nie można wykluczyć powstania:

2. pkt 53 - zabudowy mieszkaniowej wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą nieobjęta ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego albo miejscowego planu odbudowy, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż 4 ha.

3. pkt 54 - centr handlowych wraz z towarzyszącą im infrastrukturą o powierzchni użytkowej nie mniejszej niż 2 ha.

4. pkt 55 - zabudowy usługowej inna niż wymieniona w pkt 54, w szczególności szpitale, placówki edukacyjne, kina, teatry, obiekty sportowe, wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą nieobjęta ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego albo miejscowego planu odbudowy, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż 4 ha.

Dlatego też pod kątem tych zabudowań będą rozpatrywane możliwe oddziaływania na poszczególne elementy środowiska

6.2.1 RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA, ROŚLINY I ZWIERZĘTA

Ad 1. Spodziewane jest skumulowane, bezpośrednie i długoterminowe negatywne oddziaływanie na te elementy środowiska. Wprowadzenie zabudowy przemysłowej ograniczy obszar żerowania zwierząt. Nie zidentyfikowano stanowisk roślin i zwierząt objętych ochroną gatunkową. Zagospodarowanie ograniczy różnorodność biologiczną oraz powierzchnię biologicznie czynną. Niewielki zasięg obszaru spowoduje nieznaczne negatywne oddziaływanie.

Ad. 2. Spodziewane jest skumulowane, bezpośrednie i długoterminowe nieznacznie negatywne oddziaływanie na te elementy środowiska. Wprowadzenie zabudowy mieszkaniowej ograniczy obszar żerowania zwierząt. Nie zidentyfikowano stanowisk roślin i zwierząt objętych ochroną gatunkową. Zagospodarowanie ograniczy różnorodność biologiczną oraz powierzchnię biologicznie czynną. Niewielki zasięg obszaru spowoduje nieznaczne negatywne oddziaływanie.

Ad 3. Spodziewane jest skumulowane, bezpośrednie i długoterminowe negatywne oddziaływanie na te elementy środowiska. Wprowadzenie zabudowy handlowej ograniczy obszar żerowania zwierząt. Nie zidentyfikowano stanowisk roślin i zwierząt objętych ochroną gatunkową. Zagospodarowanie ograniczy różnorodność biologiczną oraz powierzchnię biologicznie czynną. Niewielki zasięg obszaru spowoduje nieznaczne negatywne oddziaływanie.

Ad 4. Spodziewane jest skumulowane, bezpośrednie i długoterminowe negatywne oddziaływanie na te elementy środowiska. Wprowadzenie zabudowy usługowej ograniczy obszar żerowania zwierząt. Nie zidentyfikowano stanowisk roślin i zwierząt objętych ochroną gatunkową. Zagospodarowanie ograniczy różnorodność biologiczną oraz powierzchnię biologicznie czynną. Niewielki zasięg obszaru spowoduje nieznaczne negatywne oddziaływanie.

6.2.2 LUDZIE

Ad. 1. Spodziewane jest oddziaływanie bezpośrednie, skumulowane, długoterminowe, pozytywne na ludzi. Zmiana umożliwi budowę na tym terenie obiektów mieszkaniowych i usługowych.

Ad. 2. Spodziewane jest bezpośrednie, długoterminowe pozytywne oddziaływanie na ludzi. Zmiana umożliwi osiedlenie się na tym terenie i wprowadzi nową zabudowę mieszkaniową. Jedynie na etapie prac budowlanych może pojawić się okresowe negatywne oddziaływanie na mieszkańców zagospodarowanych terenów.

Ad. 3. Spodziewane jest bezpośrednie, długoterminowe pozytywne oddziaływanie na ludzi. Zmiana umożliwi rozbudowę na tym terenie obiektów usługowych i wprowadzi nową zabudowę usługową, prowadząc jednocześnie do zwiększenia liczby miejsc pracy.

Ad. 4. Spodziewane jest bezpośrednie, długoterminowe pozytywne oddziaływanie na ludzi. Zmiana umożliwi rozbudowę na tym terenie obiektów usługowych i wprowadzi nową zabudowę usługową, prowadząc jednocześnie do zwiększenia liczby miejsc pracy.

6.2.3 WODA

Ad. 1. Spodziewane jest nieznacznie negatywne bezpośrednie i długotrwałe oddziaływanie zabudowy mieszkaniowej na wodę. Prace budowlane mogą doprowadzić do obniżenia poziomu wód gruntowych. Zwiększy się teren o powierzchni utwardzonej co doprowadzi do zwiększonego spływu powierzchniowego wód opadowych. Należy prowadzić do uporządkowania gospodarki wodami roztopowymi i opadowymi, w razie konieczności przeprowadzić budowę nowych niewielkich urządzeń wodnych w tym stawów i rowów, dzięki którym powinna wzrosnąć zdolność retencyjna terenu. Ze względu na niewielki zasięg i zakres oddziaływania należy traktować inwestycję jako neutralną wobec danego elementu środowiska.

Ad. 2. Spodziewane jest nieznacznie negatywne bezpośrednie i długotrwałe oddziaływanie zabudowy mieszkaniowej na wodę. Prace budowlane mogą doprowadzić do obniżenia poziomu wód gruntowych. Zwiększy się teren o powierzchni utwardzonej co doprowadzi do zwiększonego spływu powierzchniowego wód

opadowych. Należy prowadzić do uporządkowania gospodarki wodami roztopowymi i opadowymi, w razie konieczności przeprowadzić budowę nowych niewielkich urządzeń wodnych w tym stawów i rowów, dzięki którym powinna wzrosnąć zdolność retencyjna terenu. Ze względu na niewielki zasięg i zakres oddziaływania należy traktować inwestycję jako neutralną wobec danego elementu środowiska.

Ad. 3. Spodziewane jest nieznacznie negatywne bezpośrednie i długotrwałe oddziaływanie zabudowy mieszkaniowej na wodę. Prace budowlane mogą doprowadzić do obniżenia poziomu wód gruntowych. Zwiększy się teren o powierzchni utwardzonej co doprowadzi do zwiększonego spływu powierzchniowego wód opadowych. Należy prowadzić do uporządkowania gospodarki wodami roztopowymi i opadowymi, w razie konieczności przeprowadzić budowę nowych niewielkich urządzeń wodnych w tym stawów i rowów, dzięki którym powinna wzrosnąć zdolność retencyjna terenu. Ze względu na niewielki zasięg i zakres oddziaływania należy traktować inwestycję jako neutralną wobec danego elementu środowiska.

Ad. 4. Spodziewane jest nieznacznie negatywne bezpośrednie i długotrwałe oddziaływanie zabudowy mieszkaniowej na wodę. Prace budowlane mogą doprowadzić do obniżenia poziomu wód gruntowych. Zwiększy się teren o powierzchni utwardzonej co doprowadzi do zwiększonego spływu powierzchniowego wód opadowych. Należy prowadzić do uporządkowania gospodarki wodami roztopowymi i opadowymi, w razie konieczności przeprowadzić budowę nowych niewielkich urządzeń wodnych w tym stawów i rowów, dzięki którym powinna wzrosnąć zdolność retencyjna terenu. Ze względu na niewielki zasięg i zakres oddziaływania należy traktować inwestycję jako neutralną wobec danego elementu środowiska.

6.2.4 POWIETRZE

Ad. 1. Spodziewane jest negatywne bezpośrednie i długoterminowe oddziaływanie na powietrze. Nowe obiekty produkcyjne będą stanowić kolejne źródła emisji zanieczyszczeń. Należy wprowadzić nakaz umieszczania przez inwestorów filtrów na kominach zakładów oraz inne ograniczenia pozwalające eliminować emisję zanieczyszczeń do powietrza.

Ad. 2. Spodziewane jest nieznacznie negatywne bezpośrednie i długoterminowe oddziaływanie na powietrze. Nowa zabudowa mieszkaniowa będzie stanowić kolejne źródła emisji zanieczyszczeń z kotłowni indywidualnych na paliwa stałe. Jednak ze względu na niewielki zasięg i zakres oddziaływania należy traktować inwestycję jako neutralną wobec danego elementu środowiska.

Ad. 3. Spodziewane jest nieznacznie negatywne bezpośrednie i długoterminowe oddziaływanie na powietrze. Nowe centra handlowe będą stanowić kolejne źródła emisji zanieczyszczeń. Jednak ze względu na niewielki zasięg i zakres oddziaływania należy traktować inwestycję jako neutralną wobec danego elementu środowiska.

Ad. 4. Spodziewane jest nieznacznie negatywne bezpośrednie i długoterminowe oddziaływanie na powietrze. Nowa zabudowa usługowa będzie stanowić kolejne źródła emisji zanieczyszczeń. Jednak ze względu na niewielki zasięg i zakres oddziaływania należy traktować inwestycję jako neutralną wobec danego elementu środowiska.

6.2.5 POWIERZCHNIA ZIEMI

Ad. 1. Spodziewane jest bezpośrednie, chwilowe negatywne oddziaływanie na ten element środowiska w zakresie modyfikacji powierzchni ziemi związanej z budową budynków zabudowy produkcyjnej, składów i magazynów, utwardzeniem dojazdów oraz budową i rozbudową dróg. Proponowane zagospodarowanie nie zmieni rzeźby terenu. Ze względu na niewielki zasięg i zakres oddziaływania należy traktować inwestycję jako neutralną wobec danego elementu środowiska.

Ad. 2. Spodziewane jest bezpośrednie, chwilowe negatywne oddziaływanie na ten element środowiska w zakresie modyfikacji powierzchni ziemi związanej z budową budynków zabudowy mieszkaniowej, utwardzeniem dojazdów oraz budową i rozbudową dróg. Proponowane zagospodarowanie nie zmieni rzeźby terenu. Ze względu na niewielki zasięg i zakres oddziaływania należy traktować inwestycję jako neutralną wobec danego elementu środowiska.

Ad. 3. Spodziewane jest bezpośrednie, chwilowe negatywne oddziaływanie na ten element środowiska w zakresie modyfikacji powierzchni ziemi związanej z budową centr handlowych, utwardzeniem dojazdów oraz budową i rozbudową dróg. Proponowane zagospodarowanie nie zmieni rzeźby terenu. Ze względu na niewielki zasięg i zakres oddziaływania należy traktować inwestycję jako neutralną wobec danego elementu środowiska.

Ad. 4. Spodziewane jest bezpośrednie, okresowe negatywne oddziaływanie na ten element środowiska w zakresie modyfikacji powierzchni ziemi związanej z budową budynków zabudowy usługowej, utwardzeniem dojazdów oraz budową i rozbudową dróg. Proponowane zagospodarowanie nie zmieni rzeźby terenu. Ze względu na niewielki zasięg i zakres oddziaływania należy traktować inwestycję jako neutralną wobec danego elementu środowiska.

6.2.6 KRAJOBRAZ

Ad. 1. Spodziewane jest bezpośrednie, długoterminowe negatywne oddziaływanie na element środowiska. Nowa zabudowa produkcyjna, składy i magazyny w znacznym stopniu zmieniają krajobraz tego terenu.

Ad. 2. Spodziewane jest bezpośrednie, długoterminowe nieznacznie negatywne oddziaływanie na element środowiska. Nowa zabudowa mieszkaniowa zmienia krajobraz otwarty na zurbanizowany.

Ad. 3. Spodziewane jest bezpośrednie, długoterminowe negatywne oddziaływanie na element środowiska. powstałe centra handlowe w znacznym stopniu zmieniają krajobraz tego terenu wprowadzając rozległe tereny pustynne, którymi będą parkingi oraz wielkie bryły handlowe wyraźnie odcinające się od otoczenia.

Ad. 4. Spodziewane jest bezpośrednie, długoterminowe negatywne oddziaływanie na element środowiska. Nowa zabudowa usługowa zmienia krajobraz otwarty tego terenu na zurbanizowany.

6.2.7 KLIMAT

Ad. 1. Spodziewane jest bezpośrednio, długoterminowe nieznacznie negatywne oddziaływanie na element środowiska. Zwiększona emisja z kotłowni przemysłowych wpłynie negatywnie na klimat.

Ad. 2. Spodziewane jest bezpośrednio, długoterminowe nieznacznie negatywne oddziaływanie na element środowiska. Zwiększona emisja z indywidualnych kotłowni wpłynie negatywnie na klimat.

Ad. 3. Spodziewane jest bezpośrednio, długoterminowe nieznacznie negatywne oddziaływanie na element środowiska. Zwiększona emisja z indywidualnych kotłowni wpłynie negatywnie na klimat.

Ad. 4. Spodziewane jest bezpośrednio, długoterminowe nieznacznie negatywne oddziaływanie na element środowiska. Zwiększona emisja z indywidualnych kotłowni wpłynie negatywnie na klimat.

6.2.8 ZASOBY NATURALNE

Ad. 1. Ze względu na brak zidentyfikowanych zasobów naturalnych na tym obszarze nie jest spodziewany wpływ na ten element środowiska.

Ad. 2. Ze względu na brak zidentyfikowanych zasobów naturalnych na tym obszarze nie jest spodziewany wpływ na ten element środowiska.

Ad. 3. Ze względu na brak zidentyfikowanych zasobów naturalnych na tym obszarze nie jest spodziewany wpływ na ten element środowiska.

Ad. 4. Ze względu na brak zidentyfikowanych zasobów naturalnych na tym obszarze nie jest spodziewany wpływ na ten element środowiska.

6.2.9 ZABYTKI

Ad. 1. W przypadku odkrycia zabytku należy wykonać ratownicze badania archeologiczne. Inwestycja na tym obszarze może spowodować zniszczenie zabytków, które nie zostaną odkryte. Jednak przeprowadzenie ratowniczych badań archeologicznych będzie miało pozytywny wpływ na zasób wiedzy i zbiorów zabytków archeologicznych.

Ad. 2. W przypadku odkrycia zabytku należy wykonać ratownicze badania archeologiczne. Inwestycja na tym obszarze może spowodować zniszczenie zabytków, które nie zostaną odkryte. Jednak przeprowadzenie ratowniczych badań archeologicznych będzie miało pozytywny wpływ na zasób wiedzy i zbiorów zabytków archeologicznych.

Ad. 3. W przypadku odkrycia zabytku należy wykonać ratownicze badania archeologiczne. Inwestycja na tym obszarze może spowodować zniszczenie zabytków, które nie zostaną odkryte. Jednak przeprowadzenie ratowniczych badań archeologicznych będzie miało pozytywny wpływ na zasób wiedzy i zbiorów zabytków archeologicznych.

Ad. 4. W przypadku odkrycia zabytku należy wykonać ratownicze badania archeologiczne. Inwestycja na tym obszarze może spowodować zniszczenie zabytków,

które nie zostaną odkryte. Jednak przeprowadzenie ratowniczych badań archeologicznych będzie miało pozytywny wpływ na zasób wiedzy i zbiorów zabytków archeologicznych.

6.2.10 DOBRA MATERIALNE

Ad. 1. Spodziewane jest bezpośrednie i długoterminowe pozytywne oddziaływanie na dobra materialne. Zmiana otwiera możliwość wybudowania nowych budynków zabudowy produkcyjnej, składów i magazynów. Budowa, jak później użytkowanie podniesie wartość dodaną terenu, poza tym będzie generować dochody dla podmiotów zajmujących się stawianiem i obsługą oraz dostarczaniem mediów, a także dla inwestora i pracowników tych obiektów.

Ad. 2. Spodziewane jest bezpośrednie i długoterminowe pozytywne oddziaływanie na dobra materialne. Zmiana otwiera możliwość wybudowania nowych budynków zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Budowa, jak później użytkowanie podniesie wartość dodaną terenu, poza tym będzie generować dochody dla podmiotów zajmujących się stawianiem i obsługą oraz dostarczaniem mediów, a także dla inwestora i pracowników tych obiektów.

Ad. 3. Spodziewane jest bezpośrednie i długoterminowe pozytywne oddziaływanie na dobra materialne. Zmiana otwiera możliwość wybudowania nowych obiektów handlowych. Budowa, jak później użytkowanie podniesie wartość dodaną terenu, poza tym będzie generować dochody dla podmiotów zajmujących się stawianiem i obsługą oraz dostarczaniem mediów, a także dla inwestora i pracowników tych obiektów.

Ad. 4. Spodziewane jest bezpośrednie i długoterminowe pozytywne oddziaływanie na dobra materialne. Zmiana otwiera możliwość wybudowania nowych budynków zabudowy usługowej. Budowa, jak później użytkowanie podniesie wartość dodaną terenu, poza tym będzie generować dochody dla podmiotów zajmujących się stawianiem i obsługą oraz dostarczaniem mediów, a także dla inwestora i pracowników tych obiektów.

6.3 PODSUMOWANIE I OCENA

Na podstawie powyższej analizy stwierdza się, że proponowany w projektowanym dokumencie sposób zagospodarowania terenu może nieznacznie negatywnie wpłynąć na wybrane elementy środowiska. Nie istnieje jednak możliwość wystąpienia poważnej awarii. W przypadku wystąpienia pożaru, skażenia lub wypadku wdrożenie zapisów planu w zakresie dróg dla pojazdów straży pożarnej, zaopatrzenie w wodę dla celów p.poż. oraz efektywne odprowadzenia i oczyszczenie ścieków pozwoli na zminimalizowanie szkód powstałych w wyniku danej awarii.

Zapisy planu przewidują sytuowanie przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, co również znajduje odzwierciedlenie w tabeli analizującej skutki przewidywanego oddziaływania na poszczególne wybrane elementy środowiska przyrodniczego.

Tabela. Ocena skutków przewidywanego oddziaływania na poszczególne wybrane elementy środowiska przyrodniczego z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

	A	B	C	D
Różnorodność biologiczną	o/-	o/-	o/-	o/-
Ludzi	+	+	+	+
Zwierzęta	o/-	o/-	o/-	o/-
Rośliny	o/-	o/-	o/-	o/-
Wodę	o	o	o	o
Powietrze	o	o	o	o
Powierzchnię ziemi	o	o	o	o
Krajobraz	-	-	-	-
Klimat	o/-	o/-	o/-	o/-
Zasoby naturalne	o	o	o	o
Zabytki	+	+	+	+
Dobra materialne	+	+	+	+

W tabeli, w przypadku zastosowania oddziaływania podwójnego (np. „o/-”) należy to odczytać, że spodziewane jest wystąpienie nieznacznego oddziaływania.

7 ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.

Ad. 1. Należy wprowadzić dodatkowe wymagania wobec inwestorów chcących wybudować na danym obszarze zabudowę produkcyjną, składy lub magazyny. Szczególnie należy zwrócić uwagę na sposób odprowadzania przez podmiot ścieków i odpadów przemysłowych, a także wód opadowych. Wskazane jest wprowadzenie w obrębie działek oraz rozbudowywanych dróg wielowarstwowej zieleni towarzyszącej.

Ad. 2. Należy wprowadzić dodatkowe wymagania wobec inwestorów chcących wybudować na danym obszarze zabudowę mieszkaniową jednorodzinną. Szczególnie należy zwrócić uwagę na sposób odprowadzania przez podmiot ścieków i odpadów. Wskazane jest wprowadzenie w obrębie działek oraz rozbudowywanych dróg zieleni towarzyszącej.

Ad. 3. Należy wprowadzić dodatkowe wymagania wobec inwestorów chcących wybudować na danym obszarze obiekty handlowe z towarzyszącą im infrastrukturą techniczną. Szczególnie należy zwrócić uwagę na sposób odprowadzania przez podmiot ścieków i odpadów przemysłowych, a także wód opadowych. Wskazane jest wprowadzenie w obrębie działek oraz rozbudowywanych dróg wielowarstwowej zieleni towarzyszącej.

Ad. 4. Należy wprowadzić dodatkowe wymagania wobec inwestorów chcących wybudować na danym obszarze zabudowy usługowej. Szczególnie należy zwrócić uwagę na sposób odprowadzania przez podmiot ścieków i odpadów przemysłowych, a także wód opadowych. Wskazane jest wprowadzenie w obrębie działek oraz rozbudowywanych dróg wielowarstwowej zieleni towarzyszącej.

Negatywny wpływ planowanej zabudowy na wyznaczonych obszarach można ograniczyć wprowadzając sukcesywne rozwiązania techniczne i organizacyjne dotyczące poboru wody, odprowadzania ścieków, gospodarowania odpadami oraz budowy niezbędnej infrastruktury technicznej.

Wprowadzenie nowej zabudowy przyczyni się do wzrostu emisji zanieczyszczeń do powietrza z przydomowych kotłowni oraz kotłowni zakładowych. By przeciwdziałać temu zjawisku należy umożliwiać mieszkańcom, a przedsiębiorcom przemysłowym i usługowym nakazać korzystanie z odnawialnych źródeł energii, gazu ziemnego przewodowego, opałowego lekkiego oraz niskoemisyjnych źródeł ciepła posiadających certyfikaty na „znak bezpieczeństwa ekologicznego”. Należy także wprowadzić wobec przedsiębiorców przemysłowych i usługowych nakaz umieszczania na kominach filtrów oraz przeprowadzania modernizacji zakładów przemysłowych i zastosowania bezpieczniejszych, mniej szkodliwych dla środowiska i energooszczędnych technologii.

Użytkownicy nowych terenów zabudowy mieszkaniowej, przemysłowej oraz usługowej będą wytwórcami ścieków bytowych i przemysłowych. By ograniczyć negatywny wpływ z tego tytułu na środowisko należy sukcesywnie przeprowadzać kanalizację tego obszaru. Tereny nie posiadające dostępu do sieci kanalizacji sanitarnej należy ukierunkowywać na wyposażenie nieruchomości w przydomowe oczyszczalnie ścieków lub kanalizację indywidualną i gromadzenie ścieków bytowych oraz przemysłowych w szczelnych zbiornikach bezodpływowych na działkach, pod warunkiem zapewnienia okresowego wywozu zgromadzonych nieczystości do stacji zlewni ścieków za pośrednictwem wyspecjalizowanych służb, posiadających stosowne zezwolenia od właściwych organów administracji. Należy wprowadzić również bezwzględny zakaz odprowadzania ścieków bytowych, a przede wszystkim przemysłowych, powstałych na analizowanym obszarze do wód powierzchniowych, rowów melioracyjnych oraz do gruntu. Zabezpieczy to analizowany obszar przed możliwością przenikania ścieków bytowych do gruntu i skażenia wód gruntowych lub podziemnych.

Zmianie ulegnie również krajobraz otwarty na bardziej zurbanizowany. W tym zakresie niewiele można zapobiec. W ramach działań kompensujących negatywne oddziaływania na krajobraz proponuje się maksymalne możliwe nasycenie zielenią wielowarstwową terenów z zabudową mieszkaniową, przemysłową i usługową. Działania te mają na celu zachowanie cech charakterystycznych dla krajobrazu gminy.

Wprowadzenie nowej zabudowy doprowadzi także do zmniejszenia bioróżnorodności obszaru. By ograniczyć powstałe negatywne skutki należy na tych terenach wprowadzić znaczny udział powierzchni biologicznie czynnej na działkach. Na terenach zabudowy mieszkaniowej niezabudowaną część działki należy zagospodarować w postaci ogrodów przydomowych. Pozwoli to częściowo zrekompensować negatywne przemiany w zakresie zmniejszenia bioróżnorodności tego obszaru.

Wzrost ilości wytwarzanych odpadów komunalnych i przemysłowych można ograniczyć wprowadzając nakaz ich selekcji. Zastosowanie tego typu rozwiązań w zakresie gospodarki odpadami ograniczy możliwość przenikania zanieczyszczeń z nieprawidłowo składowanych odpadów do gruntu i wód gruntowych lub podziemnych.

8 ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU ALBO WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH, W TYM WSKAZANIA NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY.

8.1 ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU ALBO WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH

Charakter projektowanego dokumentu, jakim jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, nie przewiduje zastosowania rozwiązań alternatywnych. Przed przystąpieniem do sporządzenia planu przeprowadzono analizę zasadności na podstawie wniosków, jakie wpłynęły do tutejszego urzędu.

Przed przystąpieniem do sporządzenia zmiany Studium przeprowadzono analizę zasadności na podstawie wniosków, jakie wpłynęły do tutejszego urzędu.

9 STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Wójt Gminy Sokołów Podlaski przystąpił do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu geodezyjnego Łubianki w gminie Sokołów Podlaski. W celu przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko sporządzono niniejszą prognozę oddziaływania na środowisko.

Wskazano następujące cele przeznaczenia terenów objętym planem:

- „MU” – strefa zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz zabudowy usługowej.

W prognozie dokonano analizy kondycji środowiska przyrodniczego na obszarze objętym projektowaną zmianą Studium oraz w granicach gminy Sokołów Podlaski. Wskazane zostały również obszary, które mogą potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko przyrodnicze. Obejmują one obszary nie zabudowane, użytkowane rolniczo.

9.1 KRÓTKA CHARAKTERYSTYKA OBSZARÓW OBJĘTYCH ZMIANĄ STUDIUM:

Teren obejmujący 21 ha obrębu geodezyjnego Łubianki, który znajduje się w północno-wschodniej części gminy Sokołów Podlaski. Od południa graniczy bezpośrednio z miastem Sokołów Podlaski, a zachodnią granicę terenu stanowi rzeka Cetynia, do której wpada przepływający przez ten teren rów. Po wschodniej stronie przebiega droga krajowa nr 63 w relacji Siedlce- Sokołów Podlaski – Łomża.

W zmianie Studium zaplanowano dla tego terenu utworzenie strefy zwartej zabudowy mieszkaniowej, usługowej, w tym obiektów handlowych o powierzchni nie większej niż 2000 m².

9.2 NAJWAŻNIEJSZE INFORMACJE WYNIKAJĄCE Z PROGNOZY

1. Ustalono cele projektowanego dokumentu, jakim jest zmiana Studium dla gminy Sokołów Podlaski, części obrębu geodezyjnego Łubianki. Wyjaśniono cel i potrzebę istnienia takiego dokumentu oraz wskazano na dokumenty, które były istotne podczas sporządzania.
2. Stan zasobów środowiska został omówiony w Opracowaniu Ekofizjograficznym dla Gminy Sokołów Podlaski. Opracowanie wykonane zostało na potrzeby projektowanej zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sokołów Podlaski. Opracowanie ekofizjograficzne rozpoznaje, charakteryzuje i ocenia stan oraz sposób funkcjonowania środowiska, ocenia zmiany zachodzące w środowisku, wskazuje kierunki, możliwości przekształceń i degradacji środowiska, które może powodować dotychczasowe użytkowanie. W prognozie krótko scharakteryzowano elementy środowiska oraz oceniono ich stan.
3. Dokonana została ocena proponowanych zmian i ich wpływ na obszarze podlegające ochronie na podstawie ustawy o ochronie przyrody.
4. Założono, że cele ochrony międzynarodowej zostały zaimplementowane w przepisach ustawy o ochronie przyrody.

Z punktu widzenia wprowadzonych zmian istotne są następujące cele:

- 1) utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów;
 - 2) zachowanie różnorodności biologicznej;
 - 3) zapewnienie ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów, wraz z ich siedliskami, przez ich utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony;
 - 4) ochrona walorów krajobrazowych, zieleni oraz zadrzewień.
5. Przewidywane oddziaływanie na poszczególne wybrane elementy środowiska przyrodniczego zostało poddane analizie ze względu na:
- różnorodność biologiczną,
 - ludzi,
 - zwierzęta,
 - rośliny,
 - wodę,
 - powietrze,
 - powierzchnię ziemi,
 - krajobraz,
 - klimat,
 - zasoby naturalne,
 - dobra materialne.

Ze względu na zapis i przeznaczenie całego terenu pod strefę zwartej zabudowy mieszkaniowej, usługowej, w tym obiektów handlowych o powierzchni do 2000 m², spośród przedsięwzięć mogących potencjalnie oddziaływać na środowisko zgodnie z art. 3 ust. 1 nie można wykluczyć powstania:

2. pkt 53 - zabudowy mieszkaniowej wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą,

3. pkt 54 - centr handlowych wraz z towarzyszącą im infrastrukturą,

4. pkt 55 - zabudowy usługowej inna niż wymieniona w pkt 54, w szczególności szpitale, placówki edukacyjne, kina, teatry, obiekty sportowe, wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą.

Na podstawie analizy stwierdzono, że proponowany w projektowanym dokumencie sposób zagospodarowania terenu może nieznacznie wpłynąć na wybrane elementy środowiska. Nie można również całkowicie wykluczyć możliwości wystąpienia ryzyka poważnej awarii, (pożar, wypadek, katastrofa budowlana), jednak zapewnienie odpowiednich procedur powinno przeciwdziałać wystąpieniu szkody dla środowiska.

6. Wyjaśniono, że charakter projektowanego dokumentu, jakim jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, nie przewiduje zastosowania rozwiązań alternatywnych. Przed przystąpieniem do sporządzenia planu przeprowadzono analizę zasadności na podstawie wniosków, jakie wpłynęły do tutejszego urzędu.

9.3 PODSUMOWANIE

W prognozie zanalizowano wpływ ustaleń zmiany obowiązującego Studium na poszczególne elementy środowiska. Przeprowadzona analiza wskazuje, że niektóre zaproponowane funkcje spowodują zagrożenie dla środowiska i mogą mieć negatywny wpływ na środowisko. Uzasadnia również rozmieszczenie proponowanych funkcji zagospodarowania terenu oraz określa wpływ poszczególnych funkcji na elementy środowiska przyrodniczego.

W przypadku zachowania odpowiednich procedur i zapisów planu zagrożenie dla środowiska powinno być niewielkie. Powyższa prognoza wykazała, że ogólny stan środowiska jest dobry.

Sporządzenie Prognozy wykonane zostało w powiązaniu z szeregiem prawnie obowiązujących przyrodniczo-planistycznych dokumentów, a jej zakres został uzgodniony z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Sokołowie Podlaskim, oraz Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Warszawie.